

ప్రతి దినము ప్రకటింపబడును

VOL. 2.

చెన్న పట్టణము 1916 నం. మార్చి నెల 10వ తేది శుక్ర వారము

NO 290

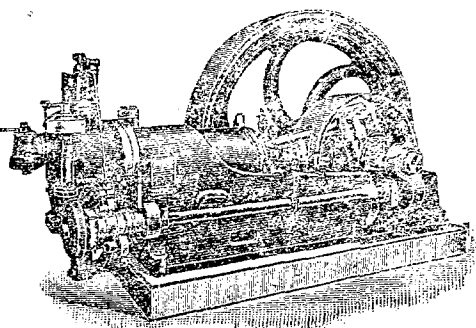
నంపుటము. 2

రా. శా. స. నా. మ. స. స. త్ప. ర. పా. ల్ల. గ. మా. స. సు. ద్ధ. వ. ప్రి. ల.

నంచిత 250

బేట్సు కూడ్ ఆయిల్ ఇంజనులు, గ్యాసు ఇంజనులు, పెట్రోల్ ఇంజనులు

మిక్కిలి ప్రసిద్ధి చెందిన ఈ ఇంజనులు నవీన యంత్రాలులతో
అమర్చబడి యెట్టి నూనెతోనయినను అతి త్వరితముగా జనిచేయు
యంత్రములైనవని ప్రపంచమంతటను విక్రయించబడుచున్నవి.
ఈ యంత్రము అతిస్వల్పము. వీనిని నడుపుటలో ప్రత్యేకముగా శ్రమగాదు
అక్కర లేదు. స్వకసాయదాహ చాలవోట్ల పనిచేయుచున్నాడు
వీని నడుపుట అతి సులభము. కలలా అతి సరసము. 2½ మెండు
రేర్ కుట్టుముల పవరువరకు వాటియొక్క స్వేదన సామానుల చుట్ట
యొక్కనున్న సిద్ధముగా నుంచబడును.



గ్యాసు ఇంజను.

కృతసాయములకు సులభముగా నీటి పల్లవాలు చేయగలిగినటువంటి అన్నిరక మలపంపులు
ప్రత్యక్షములు, విద్యుత్తు యంత్రములు, నూనెచేయు యంత్రములు, పిండిచేయు యంత్రములు
పాలద్రు, వాట్ల చిల్లరసామానులు, బెల్లింగులు, చెక్కులు, చేరింగులు, హెచ్చింగులు
నిలెండరు అయిల్లు, కగియిల్లు యంత్రము కాణ్ణానులవి వరకున్న ధరలకు అర్హములైనవి
వెంటనే వ్రాయుచేయవలెను. యెంతయు అయిన పూర్వముగాని కంట్రాక్టుచేసిన కట్టిపెట్టవలెను.

సోల్ ఏజెంట్లు:—

డి. యల్. శాస్త్రి అండుకో,

ఇంజనీరు,



పిండిచేయు యంత్రము.

బ్రాంచి బెజవాడ.

20 ఏ. కె. రెండు లైను బిచ్, మదరాసు.

నల సంవత్సరాది సంచిక

ఆంధ్రోద్యమచరిత్రము!

అనంతరయుద్ధచరిత్రము!

పంచాంగము

ఆంధ్రమహాదనులచే వ్రాయబడిన యమూల్యవ్యాసములు

అనేక పటములు చిత్ర పటములచే విరాజిల్లుచుండును

ముచ్చటగా ముద్రింపబడుచున్నవి

సరిగా సంవత్సరాది నాడు వెలువడగలదు

యుద్ధమువలన కాగితముల కల వేర్పడినను, విశేషము సొమ్ము వ్యయముచేసి సంవ
త్సరాది సంచిక పూర్వమునలేనే మంచికాగితములపై ముద్రించుచున్నాము. కాగితముల
యిబ్బందివలన నలసంవత్సరాదిసంచికయొక్క ప్రతులు చందాదారులకై మితముగ ముద్రి
తము లగుచున్నవి. సంవత్సరాదిసంచికను బడయగోరువారు వెంటనే చందాదారులుగ
జేరుట యుచితము.

అలస్యము=ఆశాభంగము

ఆంధ్రదినపత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు

వెల. రు. 0 8 0

” ఆర్థసంవత్సర ”

” 0 12 0

ఆంధ్రవారపత్రిక సంవత్సర, దినపత్రిక 3 మాసముల చందాదారులకు

” 1 0 0

ఇతరులకు

” 2 0 0

ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము, తంబుకెట్టివీధి, మద్రాసు

బాధాపీడితులకు వరము: ఐవోడిక్ సహితమైన డా॥ డి. వి

నావంతుని వనోపధిసారసవరిల్లా

అకరికుభ్రుర క్రమములను జరిగించువాడైనను టిటిమునుంటి నుండు. నువ్వులను, సుచ్చలను, గండములను,
పుండ్లను, పాతనొప్పలను అర్థవిధములవలన గలుగు నర్థనోగమును పోగొట్టును.

మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తశుభకారిణి

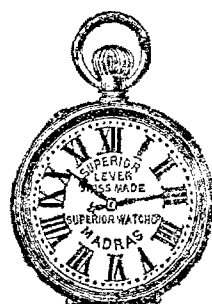
కనావధిసారసవరిల్లా గుణ మెప్పుట నిస్సంశయము, సహజమైనను మధ్యకర్మము అన్ని విధములైన దోషములను
స్వీకరించును. కఠినమైనది సాదరమగుదోషములను, సులభమగును కావ్యసంబంధమును నొప్పలను పోగొట్టి రక్తమును
ఎభ్రమింపదు. శరీరాశోగమును గలుగ జేయును. 16 శోభనలకు కుండుటకు 4 టెన్సుల బుడ్డలతో అమృతమును.

ప్రతి రు:- పి. డి. సావంత్, యజ్ఞ, చనకవాడీధంత్రి బొంబాయి.
Proprietor P. D. SAVANT, Panaswadi No. 149, No. 2. BOMBAY.

సుపీరియర్ లీవర్ జ్యూయలు వాచ్.

గొలుసుతో సహా ధర రు 3-0-0 పోస్టేజి 0-4-0

డిజిల్ 5 సంవత్సరముల గ్యారంటీ గలదు.



ఈగడియారము జ్యూయలీ
మాకంపెని చేరు ఎజ్జినిస్టాలో
ముద్రింపబడియుండును. ఇది చూచు
ట కందమై తలచగలము, దృష్ట
ప్రూఫ్ అను గ్లాసు దోలనగలిగి
మొరటుపనులకు కనిపించును. పెరి
మైమాత అభిభాగమున గ్యారంటీచీట్
అతికించియుండును. సీమిండి బా
క్ర తయారచేయబడింది. కాన సెనరి
యొద్దను జక్కదు. ఒకరోక్కరును తీయుదురును తలంపుతో
తక్కువ వెలనుంచిలియి. చాలకాలము జనిచే యునట్టి, స్వల్ప
ధరగల గడియార మిది యొకటియే యుండునుభవమున జెలి
యను. ఇదిగల కనేక గడియారములు భిన్నములు సూక్ష్మవా
పరిమాణ నందియున్నవి. ఒకటి తెప్పించి చూడును. వా
జట్టుమున ననేకులు కొని నంతసిందిరిని, శుభమాటలెందువో
సుపీరియర్ వాచ్ కంపెని, హైదరాబాద్, కెం.గో.పా.బా.న.

కాటోల్ పాదరు

నల్లులు, చీమలు, ఈగలు, చిరుట్టలు మున్నగు క్రిమీలు
బట్టింప వుత్తములను నశింపజేయును. టిక 1.5 రు. 0.5 రు.



కాటోలు వత్తులు

దోమలను, ఈగలను నశింపజేయును, వారిదోలును.

240 కట్టులుగల పెట్టె 1-5 రు 15

మీరొకరకవ్యాధులకు చిరుట్టలు బడకబిండ్లయందు నుండును

దోమలను, పుష్పకేటికలను చిరుట్టలనుండి కాపాడును

సోలువంటెట్లు:— డి. మార అండుకో.

1-11, ప్రింగర్నస్ట్రీటు, బార్దవాడ, మదరాస్

స్టీమ్ మోటారుబండ్లు

విశాఖపట్టణజిల్లా అనకాపల్లిలోనుండు రాధాకృష్ణస్టీమ్
ట్రాక్ సెట్ కంపెనీ వారివల్ల 1916 నం. మార్చి నెల 10వ తేది
యతు ప్రయాణముల సౌకర్యార్థము చక్కని యంత్రాలులతో
మిక్కిలి విశిష్టతలను నడుపరచి తమవలె యంత్ర స్టీమ్
మోటారుబండ్లు అనకాపల్లికిని పోడూరును మార్గముగా
మామిడి వనకు రాకపోకలు సాపించుటను. ఈ మోటారు
రెండు మైళ్ల పర్యాయములనుండు రెండుపురుగు మార్గముల
పూరిచేయబడును. కనక ఇ. శాస్త్రి సోలు అండుకో
చేయబడు రాకపోకలు సౌగంధించెడిదేది. బుడ్డరాకపోకల
కాలములు చార్జీలు మొదలగునవి కలిపిలకు చందా
నిశీక్షించి గమనించుట కొరకునున్నాము.

The Radakrishna Steam Transit Co.,
Anakapally
Proprietor:—Nagalakonda Radakrishna
GLASS MERCHANT, MADRAS, E.

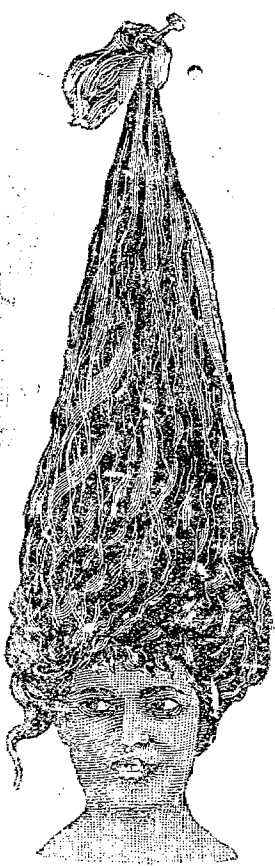
ఇట్టి కృత్యపరమములను నామధేయముగా నున్నప్పుడు వానిని
 వ్యక్తిగా భావించి నేయనలనొనర్చుటల పరమమగు న్యాయ
 ప్రయోగములు గారణమేర్పడును. కాబట్టి ముగ్ధుని నీ పలు
 సంఘములు ఇతరపశ్చులవలె నీ బాకీ మొత్తములను గూడ
 పరమము చేయగలగు నధికారముగలిగి ముందుకును దగినమా
 రులు చేయవలెను.

శా. ౩౩ (ఏ) ఈ సున్నత నమనశ్చిది ప్రస్తుతము బాధ్యుని
పరాసంఘములు జీతమిచ్చి యొక సెక్రటరీని ఏర్పాటుచే
కొనుట యుద్ధిష్టాశాస్త్రము. సెక్రటరీలకు జీతమిచ్చి యుద్ధిష్టా
పరాసంఘము లేర్పాటుచేసికొనుట యేదిభద్రముగా నానందిం
నను అనంతముగా దోచును. ఇట్లు సెక్రటరీ లగుదుటలకు
ననేకవిధములగు ననుచులగుదమున్నవి, అవియన్నియు నింద

భాగ్యవంతులైన నిర్మలకుగాని 177 స్వర్ణమును
పొందినవలెనై కట్టవలయునైన కర్మలకుగాని యితరముల
పలుకన్నలవలె వనూజచేయటకు కష్టములేదు. ముగిసిపోయిన
సంఘములకు వీలవలెను. 269 స్వర్ణమును పొందినవలెనై
నూగా పన్నులనునూలుచేయటకు వీలవలెను. ఇట్టి నిర్మలకు
వలె ముగిసిపోయిన సంఘములకు పన్నులను వనూజచేయవలెను.
పన్నును సామాజ్యజనులవలె కోర్కెగా వ్యాజ్యము తెచ్చి డిక్టే
పొందవలసిన యవధి మేర్పడు చున్నది. కాబట్టి యిట్టివన్ను
పునుగొన ఇతర ముగిసిపోయిన కర్మలవలెనే వనూజచేయ
టకు ముగిసిపోయిన సంఘములకి కార మియ్యవలెను.

మ్యూసిసిపల్ సంఘములను ద్రవ్యోపకర్తి సాధనములు ప్రస్తుతము బాత్రు గాచాలను, చాలిసంత ద్రవ్యము లేక సామ్రాటవలననవచ్చే యవలసిన పనులను చక్కగా క్రమముగా చేయగలుగుటకు వీలు గాకున్నది. కాబట్టి వానికి ద్రవ్యోత్పత్తి సాధనము లేర్పాటుచేసి చాలిసంత ద్రవ్యమును పోషించుచుండుట ప్రధానము. అందు క్రింది యేర్పాటులను చేయుటయందు (కల్పనహించవలసిన యవసరము మిక్కిలి గలదు. —

(8) యాత్ర స్థలములైన పట్టణములలో యాత్రీకుల యొద్ద స్వేచ్ఛగా పన్నును వసూలుచేయుటకుగాని లెక్కపడుపన్నులను వసూలు చేయుటకుగాని యొన్నివిధముల సంఘముల కధికార మిచ్చబడలేదు. యాత్ర దినములలో నైన యాత్రీకులయొద్ద స్వల్పముగా పన్ను వసూలుచేయుట కధికార ముండదనబడును.



55. జామ్నానుసీద్ మార్కెట్టు, పొంబాయి.

మదకాను ఏకెంట్టు- మెహతాపురుషోత్తం మూర్తి, 29, చెనాబజారురోడ్డు, మదకాను.

(4) రైల్వే కంపెనీవారిచే వాక్రిమింపబడిన ప్రదేశ మనకును వారి కట్టడముల మొదలైన యాదుల మీదను వ్యాపారమైననును కనూనచేయుటకు మ్యునిసిపల్ సంఘముల కధికార మిచ్చబడలేదు.

(5) సర్కారులు తమను దొరతనమువారి యద్యోగముల అనుమతి దినముల వరుసగా కట్టడములలోనుండు కట్టడ పదక పోయినను వారి ప్రధాన స్థానము ఆ కట్టడమే గావున వారియొద్ద వృత్తిపన్నును కనూనచేయుట కధికారము మ్యునిసిపల్ సంఘముల కిచ్చబడలేదు.

(6) మ్యునిసిపల్ కట్టడములలో ఆస్తులయొక్క ధరలు వృద్ధిమైనప్పుడు ఆ వృద్ధిమైన మొత్తముల మీద కన్నులను కనూనచేయు కధికారము మ్యునిసిపల్ సంఘముల కిచ్చబడలేదు.

(7) సమాప్తతీరమందలి కట్టడములలో శవులను అనుసరుకులు యొనుచు దిగుచుతి చేయునప్పుడు కనూన చేయు కన్నులలోను కొంతభాగము మ్యునిసిపల్ సంఘముల కిచ్చబడలేదు.

(8) మ్యునిసిపల్ సంఘమువారికి దాఖలుకాలము అర్జీలు మొదలగు వాని కువ యోగింపబడు స్థానపులవల్ల వచ్చు ప్రయోజనము మ్యునిసిపల్ సంఘముల కిచ్చబడలేదు.

(9) అభివృద్ధిచేయుచు వెనుగుచున్న కట్టడములయొక్క భవిష్యత్కాలము ముందే అర్జీ కట్టడముల చుట్టుకు వచ్చు ప్రదేశములను కొని తమ యాస్తులనుగా నుండు కట్టడముల వెనుక నప్పుడు లాభకరముగా జను కట్టడములకు స్థలములుగా నమ్మగలుగుట కట్టి దొరతనమువారి యజ్ఞసాధించి చేసికొనుటకు మ్యునిసిపల్ సంఘముల కిచ్చబడలేదు.

ఇటులకు దావులనున్న ప్రదేశములను కాంక్షించు వంటచెరుకునకు పనికివచ్చు చెట్లను, నికివచ్చుగడ్డిని, జతుల యుపయోగమునకు వాడుగూరలు మొదలగునవి ఫలింపజేసి రి కనులభవముగా వ్యాపారమైన ధరలకు మ్యునిసిపల్ సంఘముల లాభముపొందు యములు గలుగునట్లును చేయగలుగు ను స్వాతంత్ర్యతనము గలిగియుండుటకు తగిన లెను.

“పట్టిక” “పట్టికావారము” “కాపురము” “కాత్రి రమాను యోగ్యమైనట్లదము” “సంఘాగయోగమున కేర్పడిన కట్టడము” “ధర్మకార్యముల కేర్పడిన కట్టడము” అనునవిదముల విస్తృతముగ నిర్వచించబడి యుట్టికట్టడ మెట్టిగా పరిగణింపబడవలెనని నిశ్చయించవలెను.

మ్యునిసిపల్ సంఘములకు జను లెన్నుకొనిన ప్రతివిధి పెన్షన్లైనను దొరతనమువారిట్టివాడు అట్లలో నిర్వచించబడిన పేరువులవలనైన దప్ప మ్యునిసిపల్ సంఘములలో మొదలగు గానుండకుండ కానించునధికారము గలిగియుండు టవననము ఇందుకు తగినమాన్య చేయవలెను.

మరియు మ్యునిసిపల్ సంఘముల కీక్రింద వివరించిన యధికారముగూడ నియ్యవలయును :-

(1) ఛాయురమేనునకు కార్యనిర్వాహకముడు దోడ్పడి నవాకారియై మ్యునిసిపల్ వ్యాపారములను చక్కచెట్టి కని చేయుటకు కార్యనిర్వాహకము సంఘ మొకదానిని నేర్పబడుటకు ను, అట్టిసంఘములకు అధికారముగలిగించుటకును మ్యునిసిపల్ సంఘముల కధికారము గలిగియుండవలెను.

(2) నిబంధనలను, కట్టుబాట్లను ఏర్పాటుచేసికొనుట కిప్పటికంటె మ్యునిసిపల్ సంఘము లెక్కువ అధికారమును వ్యవస్థాపించు గలిగియుండవలెను. తమదను కట్టడముల కుచితమున తమ యధికారమును పనులను చక్కగా నెరవేర్చుట క వనరులను అని తోచిన యేర్పాటులను నిబంధనలను మ్యునిసి పల్ సంఘముల చేసికొనుట కధికారము గలిగియుండుట య త్యవసరమైనది.

(3) ఫ్యాక్టరీలు, నూనెయంత్రములు హానికరమును అపాయకరమును నగు వస్తువుల యొక్క వ్యాపారముల మొ దలగువాటిపైన మ్యునిసిపల్ సంఘములకు సంప్రదాధికార ముండవలెను. మరియు కట్టడములలో నుండు పోలీసువారివై నసూక కొంతకంటె మ్యునిసిపల్ సంఘముల కధికారము గలిగియుండవలెను.

(4) ఉద్యోగస్థుల నేర్పబడుటకును సామూ కన్య పెట్టుటకును ఇప్పటికే మాటిమాటికి దొరతనమువారి యొక్కయు కలెక్టరుయొక్కయు సమ్మతి వడయకలసిన యవసరములేకుండ మ్యునిసిపల్ సంఘముల యొక్కవ వ్యవస్థా పికము అధికారమును గలిగియుండున ధైర్యముపడవలెను.

ప్రస్తుత మిప్పటి కీమాన్య లత్యవసరముగా వాడగట్టు చున్నది. ఇంకను నవనరమైన యేర్పాటులన్నవో వానిని నుండు వా) నెదను.

జూ బు లు

విలేఖనలకు సూచన.

మండపేట పద్మములు, తుకతాదనము; పోకటింప బాలము—సంపాదకుడు.

I

వంతెనలయొద్దరొడ్డు స్టాపులపైతి.

అయ్యా!

అనులాపురము నుండి కోటిపల్లి వరకు గ్రామములకు బోవుటకు తొలగై గ్రామ సమావేశమును ముక్తేశ్వరమునకు భట్టుపల్లి చుమ్మడివరం, చుట్టునుండ వరకు గ్రామములకు బోవుటకు అనులాపురమునకు కామవలకడ్డముగా వంతెనలకు వు. వంతెనలయొద్దరొడ్డుస్టాపు అన్నది. ఈ స్టాపులను రహదారి గావేళ్లుబాటసార్ల బండ్లకేమి గలవలబండ్లకేమి యపాయము గలుగకుండునట్లు నేటేటకట్టబోయిన చోటులనెల్ల రోడ్డు నెడ్డులనుండు నెడ్లనెడ్ల పట్టిచెట్ల కొమ్ములు నటికించి పొలింపి వానికి వావాకట్ట లున్నుంచి మేరుబండిచేయుచి కట్టుబట్టినాగ లోకలో ఘండువాడు చేయుచేవారు. ఈసాంస నేమోగాని యిప్పటికే అనులాపురస్టాపులయొద్ద పొలింకట్టలు వర్షకాలము లోపట మరమ్మతుచేయించక యాపేట జేసియున్నారు. ఇకలైన వంతెనల మీదనడిచెనువారి కిటుకుగలిగినను స్టాపుల యొద్దరొడ్డుకిను (తక్కువ అడ్డములేకుండునెడ బండ్లనుకప్పించుకొనుటలో బండ్లను బాటసార్లకును అపాయము కలుగు నని నేటాగ జెప్పకక్కరలేదు. అట్టి అపాయముకలిగినప్పుడు బాటకుకన్న ముందుగ బాగ్రతగలిగి ప్రవాతేయమారయట మిగుల ముత్యము. యంత్యములకు సరకులబండ్లను పద్మవిన ములందు గోదావరీస్నానములకు వెళ్లువలయు అసంఖ్యా కము. ముందు జరుగబోయెను వేంకటేశ్వరస్వామివారి తీర్థ ప్రదక్షిణలకై వను రోడ్డుస్టాపులయొద్దపోయిన కట్టలు పొలిం పి వెనుకటికలె మరమ్మతు గానింపించి ప్రజాసమిపాయము గలిగింపవలయునని రాజమండ్రి తాలూకాలోను ప్రసిద్ధులెండు గారిని లోకలో ఘండువారిని మిగుల గోరుచున్నాడను.

పాలెపు బంగారాజు.

II

ఆంధ్రదేశ గ్రంథభాండాగారముల చరిత్ర

అయ్యా!

1915 నుండి యొక్క ఆంధ్రదేశ గ్రంథభాండాగార ముల చరిత్రను తయారుజేయుటకై ఈక్రింద వ్యాఖ్యచేసిన ప్రశ్నలకు జవాబువ్రాసి కంపలసినవని గ్రంథాలయము లన్నిటిని ఇదివరలో కోరియున్నారము. ఇంకను కొందరు ఈప్రశ్నలకు జవాబుల నొసంగవలసియున్నారు. ఈ చరిత్ర యొక్క మదిభాగము రాబోవు ఏప్రిలు నెల 1-వ తేదిన పొర్రంబించుచున్నారము. కావున ఈనెల 20-వ తేదీలోగా ఈప్రశ్నలకు జవాబులనువ్రాసి పంపియెడల, అటులవంపని గ్రంథాలయముల చరిత్ర లిందు మదింపబడజాలవని విన్న వింతుకొనుచున్నాడను. గడువుదాటినప్పటికీ, ఎవరిని నిందిం చినను లాభములేదు.

ప్రశ్నలు:— గాగ్రము, తాలూకా, జిల్లా, కేసు, కార్యదర్శి వాచము, స్థాపన సంవత్సరము, గ్రంథములు :— సంస్కృతము, ఆంధ్రము, ఆంగ్లము, తమిళము :— (క) ఆంధ్ర మూసవర్ణికలు, (గ) ఆంధ్ర వార్తాపత్రికలు, (చ) ఆంగ్లము మూసవర్ణికలు, (డ) ఆంగ్లము వార్తాపత్రికలు, సామాజికము లేక చందాదాయము :— పురుషులు, స్త్రీలు, సగటున ప్రతిదినమున వచ్చువారి సంఖ్య, సగటున నెల ఆదాయము, సగటున నెల ఖర్చు, సొంతభవనము ఉన్నదా? నిల్వ సొమ్ము, మానవారి చందాముగాక ఇతర సహాయము గలదా? గతసంవత్సరమునందు చతురబడిన గ్రంథముల సంఖ్య, గత సంవత్సరమున భాండాగార పక్షమున జరిగిన పథము (కార్య నిర్వాహక సభలు ఇందు జేర్చుకూడదు), కాభాసంఘములు, సంఘము లేనివియుండు కాలము, సంఘము “విజయ” అయినదా? పాఠశాలలు, గ్రంథపరిశీలన, బహుమతి పోటీలు, పురాణకథనము మొదలగు విద్యావిషయములు, ఎవరు స్థాపించినది, సర్వజనులను ఉచితముగా జమవచ్చెదరా? ఇతర ముఖ్యవిషయములు.

అయ్యునికి వేంకటరమణయ్య.

III

ప్రాశసరస్వతి గంధర్వకట కుమారస్వామిశాస్త్రి

కీర్తి శేషులగుట.

అయ్యా!

ఇచ్చువారి ముని బ్రహ్మమి వెల్లూరుకట్టలము. కాని పదిత్రస్థలములకులే కర్నూలుకట్టలమున కనలిమారయందున్న యలంపురియను త్రేత్రమున నివసించిరి. ఇక్కడ ధర్మసత్రముక టి చందాలములమున నడుపుటగాక, యార్థవిద్యావ్యాపక నమునకై సంస్కృతపాఠశాలను దవనబంధముగాఁ బుస్తక భాండాగారమును నెలకొల్పి తనకుంకవ. పొండికల్లంబున నధికమెప్పించుచు దవనబండ్లకేమి బ్రహ్మచర్యవ్రత మనలం బించి, నిరతయందై-క్షీరాదీనవృత్తుల మారితము భుజించుచు యోగియై-వైగాగ్యవృత్తి నలంబించి తాఁజరిగిన నేదాంక కాన్త్రము ననుభవించుచుండెద్యోగిని మాఘమాసాదిని అనా రోగ్యములన కేరంబులించిని సన్యాసమున్నీకరించి అయి దారు దినములకే నిద్రిపొందిరి. వీరి పొండికల్ల మహారము. సంస్కృతాంధ్రాంగ్లము హిందీమహారాష్ట్ర (ద్రావిడభాషల యందెంతయు : త్లోషముగా కవిత్వముచెప్పగలరు. దోష్టంగ సంస్థానమున వీరు ప్రాశసరస్వతి భిక్షుడునుపొందిరి. వీరు న్యామి వ్యాకరణాంశ్యవైదిక కలా ప్రత్యగ్నిహిద్వాతుర, “ఇంగ్లీషురము లెన్నులంబున్నవనా హిందీమహారా గణిం పుగ్గానింబడిలేరే శబ్దవక్య సామాన్యత్యమై కాన్తి నే. వాఁగ్లో కాక్సనులాటినలో వ్యవహారాద్యవృత్తి సాంధించిచే ర్పిం గ్లోసామ్యముగంటి విప్రీకలవాక్యకాన్తి న్విటికే” అకయొక గ్రంథముండఁజెప్పింకొని యేమార్తమితకయోక్తి గారు. ఏక ద్రచింతబులలో. నుక్కబుకుండఁబుడనం వానువారులయాల లెలిచోనను. అది వాదగ్రంథముకక్క మిగిలివచ్చియు మత ప్రతి బోధక ములు. ఈవాదాలయాలలెలిచోనను. ద్రావిడ వండితాగ్రంథములకు కుంభకోణం శ్రీనివాసశాస్త్రి. అవినక కాళిదాస విరుచిభాగ్నిశేరులను వారాహణశాస్త్రిగారును నిరువులన్నదమ్ములు. వీరితో హిందూశబ్దవిషయవిమర్శముగ ప్రసంగించిన చిటుకపాత్రమును మ్మీరనను. ఇదియుంగాక వీరు చిత్రకవిత్వరచనా చమత్కారములఁ బాపు కరకళింబుల నచ్చొత్తించి నైబాము దొరతనమువారి యనుగ్రహమునకుఁ బాత్రులై యాడేశంబున మిగుల బ్రతిష్ఠఁ గాంచిరి. దాదాపుగా నిరుచి దేశభాషల మార్పుభాషలలే నంభాషింకఁగలియుం డిరి. వీరి ప్రత్య మప్రతివాసము. తనకు నుందిన తోచినదాని నేకరిం బంక యొక్కగ్రంథము వాచరణలోనికి దెచ్చు ధీతల లా వీరి నొకరినిగా నెన్నుకొనవచ్చును. ఈకత నే గద్యాల మొదలగు భూషణులచే నేమి సామాన్యజనులచే నేమి వి క్రిలి గొంవింకఁబడుచుండిరి. గర్వముచుదాని రకంలేవియుఁ దన చెంతఁజేరనీయక యాదంబరమునా వంతేయు వాదంత క యాచాలగోపాలముతోఁ . జక్కగా ముచ్చటించువారు. తుండగిడులఁగాంచిన కడు నవనాగ్రముచుండిరి. వీరికే దక్క చేసినవానివై నొడలు తెలియనంతటి కోపము వచ్చినను నది యా శంకు నిమేషములకే కాంతకనొని సామధూతి పూర్వకముగా కట్టు చేయకూడదు బుజ్జించి చెక్కవారు. నిండును నంటు నవ్వనవనీత సమానము. పల్లెదారువా ఖం డ అ కత్త్రువులము అని భారతముఁ జెప్పి యుండు లక్షణము వీరి స్వభావమునకు సరిపోయెడిది. కుమార స్వామి శాస్త్రిగా రాంధ్ర) వైదిక కటుంబునను ను ద యం చినవారు వాన సందలి యాచారములఁ జక్కగా గ్రహింపి లోపముల సవరింప మొదలిడి యుండిరి. వాడిభేదముఁ బాటిం పక యాంధ్రవైదికము వివాహసంబంధముల నేయుట యంత ముగ నుండుననియు దానివలన నుంది బాంధవ్యముల దొల పుట కనుమలముగ నుండుననియు యొక్తి యుక్తముగా సంస్కృతమిమి పదాచార విచారప్రచారమును పుస్తకమున వ్రాసిరి. శ్రీజగద్గురు శృంగేరి పీఠాధిపతుల సమ్మతినిబొంది చిరి. దత్తమండలములయందు గ్రంథులవోల నంతటను బోధిం చుచువచ్చిరి. ధర్మప్రబోధము గానియచు వచ్చిరి. వీరి పోత్సాహమున విద్యారంభమొనర్చుచు నాశ్రమకేతుల నచ్చుట వచ్చుట సంస్కృతపాఠశాల లెర్పబుడఁబడినది. కాన్త్రుల వారికముండు దేశసంచారముమాని భాషావిషయముగ నుత్తమతైలిరి కొన్నిపాత్రముల రచించఁదలచి యుండిన కాల మున శ్రీయూపిబహువిఘ్నాని యను వాక్యోక్తివోషన యీ వండితరత్నమును మృత్యుచెతత తిని పొట్టును చెట్టోని యాంధ్ర) దేశమునకే గొంతలోలు గల్గించిరి. మారివరులేలోకమందున బూనవీ యలేకదా! మహాపండితమయై విద్యరహిణియై పరో పకార పొరినువై వన్నెమీదన కీకుమారస్వామి శాస్త్రిగారి యాత్మకు బరహాకంబుఁ బరాత్మకడు కాంచి నొసంగుగాక.

ఇల్లూరు. కైక సుబ్రహ్మణ్య శర్మ.

బరోపా మహా సంగ్రామము

బాల్మరు గారు చర్చిలు గారి నాక్షేపించుట

అధిని వేశ సములు — యుద్ధానంతర విషయములు

బాల్మరు సముద్రమున నాకాసంచారము.

ఇంగ్లాండు

నాకాదళ చర్చ.

లండను మార్చి 8. — బార్ల మెంటు ప్రజల కభిలాష నాకాదళమును సూచించుచున్నది. చర్చిలు గారివంటి యొక్కత వదలును దొరతనవారి కార్యముల కభ్యంతరము కలిగించుటకు ప్రయత్నించుట సహించదగినది గాదని తెలియజేయుచు నుండిరి. ఫిమర ప్రభుత్వము నియమించుటలన నాకాదళమున కార్య ప్రభుత్వము జరుగును. నాకాదళ పరిపాలన సంఘమువారు నాకాదళమున కామోక్షకరముగను ఆదేశములను జేయుచున్నది. తేయుచున్నది గాన నిపుడు ఫిమర ప్రభుత్వము కనుమరచుకొనుట ప్రారంభమైనది. నిజకడలేనివా రెందు నను కానీ కక్షలవలననేను చర్చిలు గారికి బాధకము చేయుచున్నాను. చర్చిలు గారు ప్రాప్తించగలమున ఫిమరముగ నుండి జయప్రదముగ పుచ్చుచున్నది. లండను లిని నర్ మోడ్వర్త్ ముయరు గారు నడిచిరి. కొన్ని సాయుధ (మోసులు) నాకాదళమును పోయినది. వాని స్థానమున క్రొత్త నాకాదళము నిర్మించలేదు. ఏలనన ఆనాకాదళ ప్రభుత్వమును మనకు చాల హెచ్చుగా నున్నది. ఇంకను వనివాండు విస్తారముగ లిని తినుగాని నాకాదళము మిప్పటికంటె హెచ్చుట కరణము లేదు. నిపులులగు పరివాండ్రు యుద్ధరంగమునండి పిలువ సంపదలెను. లేదా ప్రస్తుతము కొద్దికాలముమాత్రమే పుచ్చే కొద్దికాలములోనే తప్పిపోయినవారిచే హెచ్చుకాలము పుచ్చే యందుట కేర్పాటు చేయవలెనని బాల్మరు గారు నడిచిరి.

ఏదెలాని నిధిగతులూ మార్చి 24 25-16వ తేదీ ని మనసేసలలో నొకవిన్న భాగము కనుగొనవలసివచ్చి కొంత సేవావచ్చును కలిగించినది. ఏదెలాని నామోదమునందు నందును జరిగిన చిల్లరముద్దముల వివరములను ఇండియా దొర తనమువారు త్వరలో పంపెదరు. దానిని చూడవచ్చుట దాని ని ప్రకటించుటకు సూచి యాలోచించెదను. మెనపాటిమి యాలోని సేవల రాకపోకలను గాములు తిలకింప వానిని మైద్యులకు చేర్చుటకును నైపుణ్యములను స్థానములనుండి నడులలో నడువదగిన నాకాదళమునుగొనుటకు ఏర్పాటులు చేయవలసినది ఇండియానుండి ప్రభుత్వముగారు నడిచిరి.

ఫిమర ప్రభుత్వమునని మరల పిలువవలసినదని చర్చిలు గారు నడిచిన విషయము నాకాదళ ప్రభుత్వమున కలిగించినది. బాల్మరు గారు క్రొత్తవారుగ నుండిరి. అట్టి బాల్మరు గారిని తొలగించుటకు నేరంగీకరించి నే నతిరహస్య మాడబడుదును అని బాల్మరు గారు నడిచిరి. నాకా నిర్మాణముతి మరలగా జరుగవలెనని నేను జేసేములకు స్పష్టపరచ గోరితిని. అందు నిమిత్తము హెచ్చరించుట యవసరమని చర్చిలు గారు వెంటనే లేచి చెప్పిరి.

వని మరలగా జరుగులేదను నూచన సుఖమైనది గాదు. మన మనవరముగ ఫిమరందనూడదు. అని బాల్మరు గారు నడిచిరి. బాల్మరు గారు చర్చిలు గారి వాదనను ఖండించుటలో చాలా ప్రయత్నములు మాటలాడిరి. అదివరకు చర్చిలు గారు ఫిమరుగారి నాక్షేపించిన విషయములను సూచి ముచ్చటించు నపుడు బాల్మరు గారి ఖండి విక్రీలి తప్పిపోయినవారు ను నూచించియుండెను. చర్చిలు గారి సమాధానము బహిషం ముగ నున్నదిని బాల్మరు గారు ని. కత్తికలు బాల్మరు గారి నెంతయు కొనియాడినది. చర్చిలు గారి ప్రసంగములను నాకా దళాధికారుల యందు జేసేములకు విశ్వాస మధికమగుట కును చర్చిలు గారియందు గౌరవము తగ్గుటకును కారణమైనదని కత్తికలు వ్రాసినది. యుద్ధనాకా నిర్మాణము సరిగా జరుగు యుద్ధా లేదా యును విషయమున ఫిమర ప్రభుత్వము అధి పాక్షమును తెలిపిపోయెను. యుద్ధసంఘము వారాయనను విజయం పిరిని తెలియి తెలిగొచ్చి కత్తిక వ్రాసినది.

చర్చిలు గారి ప్రసంగములను సజనముగ నున్నది. నాకాదళాధికారుల పరిపాలన విధానము ముప్పునకుగలదు. నాకానిర్మాణము మునుపటికంటె యధిక

ముగ జరిగినది. నిపులులగు ఓడవనివాండ్రు వైద్యముతోనేర నిచ్చుటయు, (దెనుకాట్లకొరకు నియోగింపబడిన ఫిరంగులు మున్నగువానిని మోసిట్లక్రింద, తివయోగింపబడుచున్నట్లుగా రివరిపాలనాకామున జరిగినది. అయినను ప్రస్తుతము నాకా దళము చాల క్రొత్తవారి మైనది. నాకాదళము నుండిన క్రొత్తవారు మునునని బాల్మరు గారు ప్రత్యుత్తర మొసరిరి.

జర్మను లేఖకు ఇంగ్లాండువారి ప్రత్యుత్తరము. లండను మార్చి 7. — 15 వ తేదీని జర్మనీయులు (వా నిన లేఖకు గత నెల 25వ తేదీని నర్ ఎడ్వర్డు గ్రే గారు ప్రత్యుత్తర మొసరిరి. వారి ప్రత్యుత్తరము నేను ప్రచురింపబడినది. ఆరెవిట్టెనాకాను జలాంతర్గామి ముంచిన వివరములను ఎడ్వర్ డ్డు గ్రే గారు తమ లేఖయందు పొందుపరచిరి. ఈనాకానిరహస్యము గు ర్తమ జలాంతర్గామి నెదుర్చుటకు 49 య మృతినొందిరిని జర్మనీయులు తెలియజేసిన సమాచారము నెగలాళి జేసిరి. ఇట్టి అంశములు వెల్లగునైని వివరింపబడిన ప్రకటనమున చర్చిలంపు దినది. జర్మనీయులు యుద్ధమున మానక భర్తయుల బొత్తిగ పా టింపలేదు. చేరలాంగు విషయమున జర్మనీవారు లేల్విన పర్యంత పానములెంతయు ఆనాదరణీయములు. జర్మనీయులు తెలిపిన జేసిన అంశములలో దానితోనొకటి పరిపరమ ప్రాధాన్యము వహించిరి తెలియజేసిన సాక్షి యొక దానానమున కానమయించుటలేదని దర్శాత్తులను తెలియజేసిరి. అందుచే నీనాలుగు వ్యవహార మలయందును పూర్వమైట్టియు నివృత్తిపాత మైట్టియు దర్శాత్తు చేయవలసినదని ఎడ్వర్డు గ్రే గారు హెచ్చరించిరి.

జర్మనీయుల లేఖ మరియొకటి. వాషింగ్టను, మార్చి 8. — జలాంతర్గామిల సంబంధ మున పరియొక లేఖకు బెక్కు ప్రాధాన్యము లాన్నింగు గారికి దాఖలు చేసిరి. అమెరికావారి లేఖని నాధారము చేసికొని ఇంగ్లాండువారు జలాంతర్గామిల నెదురింపవలసినదని తమ సాయుధ వర్తక నాకాకు కనుజ్జి నిచ్చిరి. ఈ లేఖయందు ఫిర్యాదుచేయబడినట్లు తెలియజేయుచున్నది. అంతర్జాతీయ కానము ప్రకారము జలాంతర్గామిల నుపయోగించుట తప్పిక మన్ని జర్మనీయులొప్పుకొనిరి. వాని ఇంగ్లాండుతోను వాడుకగూడ చివరయెడల జలాంతర్గామిల యుద్ధమునకు పూర్వమున నున్న అంతర్జాతీయ కానముల ప్రకారము నడచుకొనినయెడల మేమును అటులే జరగవుచునని ప్రతిభయించు తెలియజేయు బడినది.

ఆస్ట్రేలియా ప్రధానమంత్రి. లండను మార్చి 9. — ఆస్ట్రేలియావారి తమ ఏకేశ మునకును ప్రతినిధిగానుండుటకునే సభికారమును కలిగియుండ లేదు. కొన్ని విషయములలో కెనడామ్యూజీలంకు, ఆస్ట్రేలియా చేతములవా రే కాళిప్రాములైనను అంగ్ల సామ్రాజ్య దొరత నమువారు ఈజేతులయంతులతో ప్రత్యేకముగ వాలోచించె దరని ఆస్ట్రేలియా ప్రధానమంత్రి హ్యూగ్సు గారు స్పష్టముగ తెలిపిరిని మార్చి 9వ తేదీనాడు.

యుద్ధానంతర సమస్యలు. లండను మార్చి 8. — జర్మనీయులు వ్యాపారమున మొదలంటి వాతస మొనర్చు. నుడేకించియున్నట్లు ఆస్ట్రేలియా ప్రధానమంత్రి రూటరు వార్తాపాసమువారి ప్రతినిధిలో సంభా వనావసరమునడిచెను. యుద్ధమాదిగాగల విషయములచర్చింప సామ్రాజ్యదొరతనమువారియొద్దమునై నిక డిటకు విచ్చేసె ను. వెల్లెక్సు నూచనములొసర్చు నితడు సంసిద్ధుడై యున్నాడు. బోషెలా గారు వీరితో తేటిడినమున ముచ్చటించురు.

ఆస్ట్రేలియా, కెనడా, న్యూజిలండు రాష్ట్రముల ప్రధాన మంత్రియు ముఖ్యమంత్రులను సమావేశమై తమతమ రాష్ట్రములకు సం బంధించిన వెల్లెక్సు విషయముల నే కాళిప్రాములైరిని నమ్మ టకు బలకత్తరమును కారణము కలదు. మూడు రాష్ట్రముల

వారిని ప్రతినిధిగ ఆస్ట్రేలియా ప్రధానమంత్రి సామ్రాజ్య దొరతనమువారితో చర్చించును. ఈ విషయందు ర్ వారముల కాలములోను చాచాక భావముతో యుద్ధానంతర సమస్యలను సూచి ప్రజలకు వివరింప వలెనని ఆస్ట్రేలియానుండి గారి కలంపు. నర్ రాబర్టు బోర్డుకు గారు కెనడా ప్రధానమంత్రి జెవిర కామెరన్ ఇట్లు కత్తిక ఆస్ట్రేలియా, (కెనడా ప్రధానమంత్రి) లిరువురును ఇంగ్లాండును విడుచుతోవున నున్నట్లెందు ప్రధానమంత్రి మేగిగారు ఇం గ్లాండుకు రాగివో పీత ముఖ్యము కెనడాలో కలగిగొని ముచ్చటించురు.

కర్జను ప్రభువు. లండను మార్చి 8. — కర్జను ప్రభుత్వము కార్యముల కలుగుచున్నది. లండను మార్చి. — కర్జను ప్రభుత్వము కార్యముల కలుగుచున్నది.

మరణదండనమును మార్చుట. లండను మార్చి 8. — గోమెలులో సామ్రాజ్య ఓడినాను మాత్యవేసినందులకు కెనడా దేశమునకు లెప్పి నెం మరణదండనము విధింపబడినది. దాని నిపుడు న వియ్యబడినది.

నెల్లూరు నాక. లండను — మార్చి 8. — నెల్లూరు నాక. వి. ప్లేమాజలసంధిలో నెల్లూరు నాక ద్వారే పోయినవని లాంకామ్యు సంఘము వారు త

యుద్ధసంఘము. లండను మార్చి 8. — నిన్న గాన యుద్ధసంఘముగలకు వెల్లికి.

మేజరు. లండను మార్చి 8. — మేజరు అంబర్ట్ గారిని కత్తిక తెంత రే మేజరుగా నియమించిరి.

సా రాబర్ట్ లి యంత్రములు. లండను మార్చి 9. — సా రాబర్ట్ లి యంత్రముల విడు మతులలో 1/3 వ కంతుకు కల్గించుటకు ఒట్టివాం ప్రంగిక రించిరి. దీనివలన 2 లక్షలకున్నా మిగులును. అందున్ని మనుగారు చెప్పిరి.

ఒక జర్మనీయునకు శిక్ష. టారెంటో మార్చి 9. — వాల్కెనెట్టిలో ర్ కాదీ యంత్రములను ప్రేల్విన జర్మనుజేతులను యాజ్జిక కారా గ్యవారాను విధింపబడినది.

ఆగాఖాను గారు. లండను మార్చి 9. — ఆగాఖాను గారు అంగ్ల తోడు నుండి యూరోపులోని మరొన్ని దేశములకు వెల్లికి.

జప్తిను పేమానముయంత్రపు ముక్క. లండను మార్చి 7. — జప్తిను పేమానముయంత్రపు ముక్క యొకటి కెంటు ప్రదేశమున దొరికినది.

పెర్వారా నాకా సప్తము. లండను మార్చి 8. — ఈ నాకా సప్తమును సూచి కర్జా త్తు జరపవలెండుటకు కర్జా సంఘమువారు నిశ్చయించిరి.

ప్రాస్తు. వెర్లెను యుద్ధము.

లండను మార్చి 8. — వెర్లెను కత్తికమున మార్చి 8 యునులేదు. మ్యూజాకు కల్పించున జర్మనులు ఫిరంగులను కాల్పిరి గాని వదాములు కలవడలేదు. మ్యూజాకు రూపును పల్పించుననూడ వరానువారు తీవ్రముగ ఫిరంగులను కాల్పిరి. వాయివదులో ఫిరంగులను విస్తారముగ నిరసింపబడున కాల్పిరి. వరానువారు బ్లాంజీ, గ్రీనువోల్డ్, ప్రెజెన్సులలో ఫిరంగులను కాల్పిరి. జర్మనులను రైలు వీధులయొద్ద మ హ్యాయను యుద్ధము వరాను వదాళి నేనను ఫిరంగిదేశమున

7-3-16 } J. Adinarayanappa,
 8087 } 235 5555 5 5 5 5.

విషయానుక్రమణిక.	
మునిసిపాలిటీల ఆర్థికవరణము	2
జాయిలు	3
విరోధా మహాసంగ్రామము	
విశేషకర్త వార్తలు	4-5
ప్రభుత్వవ్యాపకము	
ఇండియా శాసనసభ	6
సాంకేతికమేరీలు	7
సామాన్యశాసనసభ	8-9
స్థానికపార్లమెంట్, చెన్నైలో ఆర్థికసంఘము	10
ఇంగ్లీషు తంతివార్తలు	11-12-13-14

ఆంధ్రపత్రిక

1916 వ సం॥ మార్చి నెల 10 వ తేది

శుక్రవారము.

ఇండియా శాసనసభ.

నిన్నటిదినము ఢిల్లీలో జరిగిన ఇండియా శాసనసభ సమావేశమున ఆయా శాఖకు సంబంధించిన ప్రభుత్వాధికారి ఆయా శాఖను గురించి ప్రత్యేకముగా విషయములు వివరించి చెప్పుటయు సభ్యులు కొన్ని తీర్మానములను సుపాదించుటయు జరిగెను. గౌ. సర్ విల్లియము మేయరుగారు ఆదాయవ్యయ పట్టికయొక్క విమర్శను ప్రకరింపగనే మరల గౌ. సర్. రహిమత్-ఉల్లాగారు ఉప్పుపన్నులో 6,000,00 సవరణలు తగ్గించవలసినదని ప్రారంభించిరి. వీరి ప్రారంభమును గౌ. సురేంద్రనాథ బెనర్జీగారు బలపరచుచు ఇప్పుడు క్రొత్త పన్నులు విధించుటే యవసరము కాదని వాదించిరి. మొదటిదినము గౌ. గంగాధర దిట్ట వినుగారును నీరీతినే వాదించుట మూచనవరులకు జ్ఞాపక ముండకపోదు. అయిన సురేంద్రనాథుగారు విపులముగా అంకెలను ఇచ్చి మన రాష్ట్రపు అప్పు అనదగినది 13 లక్షల సవరణలు మాత్రమే కలదని నిరూపించి ఇట్టి పరిస్థితిలో ప్రభుత్వమువారు పన్నులు వైచుటకంటె అప్పు తీసికొని కాలము గడుపుటే న్యాయమని సూచించిరి. రైల్వేలకు నీటివసతులకు క్రొత్త ఢిల్లీ నిర్మాణమునకు తీసికొనబడిన అప్పు రాష్ట్రపు అప్పుగా చేర్చరాదనియు అది మూలధనముగా పరిగణింపదగినదనియు సూచించిరి. ఇరువదిసంవత్సరముల తక్కువను తీసికొని అందులో 17 ఏండ్లు ఆదాయము హెచ్చుగా నిలువయ్యెననియు మూడేండ్లు వ్యయము హెచ్చయ్యెననియు మన ఆదాయవ్యయ పట్టిక సిద్ధముచేయుటలో ఆదాయములు తగ్గించియు వ్యయములు హెచ్చించియు సిద్ధముచేయుట యాచారమయినందున వ్యతిరేక ఫలములు మన దేశములో కలుగుట యరుదని చెప్పి క్రొత్త పన్నుల కంటె యావశ్యకతలేదని వాదించిరి. వీరును సర్ ఇబ్రహీం గారును ఇరువురును పదిలక్షల సవరణల నిలవమీదనే దృష్టి యుంచి మన ప్రభుత్వమువారు ఆదాయమార్గము లరయుచుండుట తప్పనియను ఉప్పుపన్ను మానివేసినను నాలుగులక్షల సవరణలు నిలవయగవనియు వాదించిరి. సాధ్యమైనంత వరకును బీదలమీద ననవసరభారము పడకుండ చేయవలయుననుటకంటె వేరు దేవుడు దీనిని

స్పష్టము. క్రొత్త పన్ను లవసరములు కావనుట మేము మొదటిదినమే సూచించితిమి. ఉప్పుపన్ను సందర్భమునను తగినచర్చ నడపియే యున్నాము. అయినను గౌ. సర్ విల్లియము మేయరుగారు యుద్ధ సమయము కావున పదిలక్షల సవరణల నిలవ యుండి తీరవలెననియు కడచిన సంవత్సరమున ఆకస్మికముగా రైల్వే యాదాయము హెచ్చినదిగాని ప్రతిసంవత్సర మిట్టి యాకస్మికము కలుగజాలదనియు నుడివినమాటలు అంతయులభముగా త్రొక్కి వేయదగినవి కావు. ఆదాయవ్యయపట్టికా నిర్మాణమున ననధికార సభ్యులకు తగినంత జోక్యము కలుగనంత వరకును కొంతమట్టుకు ప్రభుత్వాధికారుల నిర్ణయములను మనకంటె సకారణములుగ దోచుకున్నను అంగీకరింపక తప్పదు. అందువలన మొత్తముమీద సంతృప్తి కారణ మున్నందున సూక్ష్మవిశేషములను విమర్శించినంతదూరమువిమర్శించిమానుకొనవలసియున్నది. విశేషములు కలవనియు హైందవ ప్రజాప్రతినిధులు సాధ్యమైనంతవరకు ప్రభుత్వమువారి దృష్టిని మార్చ బ్రయత్నింతురనియు తెలియబరచుటకును నేటి ఆదాయవ్యయ పట్టికలో కలిగిన సూక్ష్మవిశేషములు శాంతసమయముల గొప్ప విశేషములుగా నుండును గావు. ప్రభుత్వమువారు హైందవ ప్రజల యభిప్రాయములను ముందునకైన మన్నింపవలసియుండు రని కనుబరచుటకును దృఢముగా గౌ. సర్ ఇబ్రహీం గారు తాము తెచ్చిన తీర్మానములన్నిటిమీదను సమ్మతులు తీసికొనువరకును నిలిచి యుండుట ప్రశంసనీయుముగానే యున్నది. సభ్యులు తెచ్చిన తీర్మానములలో మరియొక్కటి గూడ గమనింపతగియున్నది. గౌ. డాక్టరు ఎం. ఎన్. బెనర్జీగారు “వైద్యవిద్యార్థులకు దేశభాషలలో విద్య నేర్పి జానపదములలో వైద్యముచేయుటకు సిద్ధముచేయగల ప్రతిస్థాపనలను స్థాపించుటయు అట్టివనిని చేయ నెంచిన ప్రజలకు సాయపెట్టుటయు స్థానిక ప్రభుత్వములవారు చేయదగినది యని సిఫార్సు చేయవలెను” అను తీర్మానమును గొనితెచ్చిరి. ఇందులో రెండు ప్రజా హితోప కరమము లిమిది యున్నవి. విశేష విద్య దేశభాషలలో కరవుల యొక్కటి. దేశమున ముఖ్యముగా జానపదములలో నత్యవసరములు యుండు వైద్య సహాయమును సమకూర్చుట రెండవది. డాక్టరు బెనర్జీగారు చెప్పినదానినిబట్టి ఇదివిజముగా క్రొత్త యువక్రమము కాదు. 1839 వ సంవత్సరముననే ప్రభుత్వమువారు హిందూస్థానీలో వైద్య విద్యాలయములు నడుపుచుండిరట! కళాశాలలు గాక తక్కువ దర్జా విద్య కరవు వైద్య విద్యాలయములు మొదట సామాన్య జానపదోపయోగము కాగల వైద్యులను సిద్ధముచేయుటకే యేర్పడియెనట. కాని ఈ విద్యాలయములలో అత్యున్నత పరిగి అంగ్లమున బోధ విజృంభించి స్థానికముగా వైద్య నిర్వహణ శాసనము లేర్పడినందున మొదటి యుద్ధేతము నశించినదట. కావున ప్రాత పరిమితులకీ విద్యాలయములను దించుటో లేకున్న క్రొత్త ప్రతిస్థాపనలను నెలకొల్పుటో యవసర మని డాక్టరు బెనర్జీగారు తెలియజేసిరి. గౌ. సర్. పార్సీ ల్యూటీసుగారు బెనర్జీగారి తీర్మానము నంగీకరించుటలో దేశభాషలను ముఖ్యముగా బంగాలీని నొక

రీతిని సమ్మానించు వారైనందులకు సంతసించుచున్నారము. నాడు పఠనీయగ్రంథములకై దేశభాషలలో పడవలసిన కష్టములు, దేశభాషలలో ముఖ్యముగా బంగాలీలో, నేడు పడవలసిన యవసరము లేదట! బంగాలీయం దెంత సమృద్ధము వారికి కలదో అంతసమృద్ధము మరికొన్ని భాషలలో బెట్టిననుతప్ప గాదని హిందీ, ఘూర్ఖర, మహారాష్ట్రాంధ్ర వాఙ్మయముల ప్రవృద్ధిని గనిపెట్టుచుండు వారలకు దోచక పోదు. కన్నడమున నన్ననో మైసూరు మహారాజు గారే యిట్టి యువక్రమమును ప్రారంభించినారు. విశ్వవిద్యాలయంబునకు గూడ దేశభాషయే యాధారము కానున్నది. ఇట్టి పరిస్థితులలో నిండియా ప్రభుత్వమువారు డాక్టరు బెనర్జీగారి యువక్రమము నంగీకరించి యుండుట శుభసూచకము అంగీకరించుటయందు ల్యూటీసుగారు పెట్టదలం. నాయకములుగా కనలు ప్రత్యేకము మేలు నేయును. వీనిలో తేలిక వైదుగుండుండవలెను. మయి వైద్యులు మాన్యుకొన వచ్చు. ప్రైవిచారణ యుండః గౌ. విజయరాఘవామున కేసురొడ్డుట యెన్నది. కృత్రిమ వైద్యపక్షవ్యతిరేకభావమును బంపురను మానమును నూచించిరి. అది డాక్టర్ల వివరములు తెలియనందున మేము విమర్శకు కడంగజాలము. కానివారు పాశ్చాత్యవైద్యవిద్య దేశభాషలలో ఫలవంతముగా బోధింప బడజాలదని శిక్షన పట్టులకు మాత్రము మే మసమ్మతిని తెలుపకతప్పదు. పాశ్చాత్యవైద్యవిద్యను దేశభాషలలో సాధింపరాదనుట దేశభాషల యసహాయత్వమును నొప్పుకొనుట కాలేదా? ఒక్క పాశ్చాత్యవైద్యవిద్యయేకాదు. అన్ని విద్యలును దేశభాషలలో నేర్పవచ్చుననియు నేర్పవలయునని కదా దేశభాషలెరిగినవారి వాదము. సభ్యుల తీర్మానములను పదిలి కార్యనిర్వాహకుల వివరణమువంతకు దిగిగితిమా విద్యాశాఖ మున్నున్న మనదృష్టి నాకర్షించుచున్నది. ఆంగ్లనీమలోను నిచ్చుటను నన్నియెడలను విద్యావ్యయములు కొనివేయబడినందున కొంత యాందోళనకలిగియుండినది. దాని నొకరీతిగా మన ఇండియా ప్రభుత్వమువారు సర్వబ్రయత్నించి 1916-17 నకు విద్యావ్యయమునకై మదింపు చేయవారు. బడిన మొత్తము 1915-16 లో సంస్కరింపబడిన మదింపులోని మొత్తమునకంటె 13½ లక్షలు ఎక్కువగా నున్నది. ఇది స్వల్పభివృద్ధియేయైనను నన్ని కచ్చులును తగ్గించుకొనుచుండు నీ కాలమున సామాన్య మని యెంచరాదని గౌ. సర్ శంకర నాయరుగారు హెచ్చరించినారు. ఇంతవరకు సంతసింపదగినదియే. కాని ఈసందర్భమున మరియొక గణపు అంకెలను గూడ నాలోచించుట యవసరము. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు 1911-12 నుండి విద్యావిషయకముగా స్థానిక ప్రభుత్వములకు గ్రాంటులు ఇచ్చుచువచ్చినాఁ. ఆ గ్రాంటుల మొత్తము

1916-17 నకు నిరంతరవ్యయమునకు 763 లక్షలు తాత్కాలికవ్యయములకు 3,253 లక్షలు వై కనిపించుచున్నది. ఇందులో నిరంతరవ్యయములు కర్బుపడినవలె యనుకొనవలెను. తాత్కాలిక వ్యయము మొత్తముగా యిట్లు 2,213 లక్షలు మాత్రమే కర్బుపడియున్నవి. అది 1,040 లక్షలు నిలవ యున్నది. ఈ నిలవ ఇండియా ప్రభుత్వము వారి స్వాధీనమే. అవసరమైనప్పుడు స్థానికప్రభుత్వములు ఇందులోనుండి ద్రవ్యమును తీసికొనుచు విద్యావిభాగము వ్యయములకు పెట్టుచుండును. ఈ గ్రాంటునిలవలనుండి ఎక్కువ కోరిక రాదు. స్థానిక ప్రభుత్వములకు తాకిడు చేయబడినది ఇండియా ప్రభుత్వమువారి కిది స్వయముగా వినియోగింప నెంచుకొని యుంచుకొనిన ఈ మాదిరి ధనమే కొంత కలదు. దానినుండి వ్యయముకూడ తగ్గించు కొనబడినది. ఈ రీతిగా ఆదాయ వ్యయ పట్టికలో 13½ లక్షలు హెచ్చు కనిపించు చున్న విద్య కై వినియోగింప నెంచిన మొత్తము ద్రవ్యము మిక్కిలి తగ్గింపబడిన దుచే చెప్పదగును. అందువలన 1916-17లో కార్యక్రమము విద్యకు జరుగు న్యాయమును చూచువారు గా. శంకరనాథుని గారిలో నేకీభవించి యునందించుట మాకు సాధ్యముగాదోవలేదు గా. క్లాసుపిల్లలగుచేసినమరి యొక్క సంగతి మాత్రము వివరింపదగి యున్నది. నీలిమందుపరట ప్రవృత్తికి దగులకు ప్రభుత్వము వారు రాసాయనిక పండితుని నియమించు విషయ మాలోచనలో నున్నదని నుడివిపంట చేయువారు ఒకరికినొకరు సహకారులై యొక్కముకల్పించుకొని నీలిమందు సిద్ధము చేయుటలోను దానిని ఆమ్లకమునకు తెచ్చుటలోను అభివృద్ధి మార్గములనుబట్టి ప్రభుత్వమువారికిదోడ్పడవలె కాని జబ్బునిలమందు పోటీకినిలుచుట నాలోచింప వీలులేదని వక్కాణించిరి. ఈమారు గమనించి నీలిమందు నిర్మాణమునకు వ్యాపారమునను నాసక్తిగలవారు తగిన చర్యను జరపి కార్యము నాలోచింతు రని నమ్ముచున్నాము.

సాంత్వ మేతబీళ్లు.

1914 వ సంవత్సరమున ఈరాజధానిలోని పశువుల స్థితిగతులను గురించి విమర్శించుట కేర్పడిన సభ్యులువారు సాంత్వ మేతబీళ్లు వ్యాపకమయింపటచే పశువులస్థితి బాగుపడవచ్చునని సలహాచేసిరి. ఎట్లు ఆవ్యాపక సాధ్యమగుచు అనుసరించి గురించి విచారణలు సల్పి తెలియజేయవలసినదని ప్రభుత్వమువారు బోర్డువారికి నుత్తరపు పాలించువారైరి. ఆయుర్తరువులోనే పుంగునూరు జాతి పశువులు ఇంకను తుదమైనవి కలవా తెలుపవలసినదని కూడ కోరిరి. బోర్డువారు కలెక్టరులను, వ్యవసాయపు డైరెక్టరును, పశుశాఖా సూపరింటెండెంటుని విచారించి తమ నిర్ణయములను తెలియపరచినారు. నుంచిజాతి పుంగునూరు ఆవులు పుంగునూరు జమిందారుగారి నద్దనొకటి రెండు కలవట! ఆజిల్లాలో కొద్దిగా ఆ జాతి పోకడలు కనిపించుచున్నవట! ఇతర తప్ప పుంగునూరు జాతిపశువు లిక లేనలేవట! ఇందులకు వగచుట సహజమే యగును. ఊరక వగచుచుండిన వగవుల కోనే సరిపోవునకదా కాలము కాపున నొకజాతిపశువులు నిర్మూలమగుట తెలియజేచ్చిన పిదప ఇప్పుటికైనను జాగ్రత్తపడి ఇతర

జాతులను టీనింగుకుండ నుంచుకొనుటయు క్రొత్త జాతులనుదెచ్చి యభివృద్ధిపరచుకొనుటయు సత్వప సరములు. ఈవైపునకు పనిచేయవలయునను నాసక్తి ప్రభుత్వమువారియెడ కలననునూచనలు మా యెదుటిప్రకటనకూవలన కానవచ్చుచున్నవి. కాని బోర్డువారుచేసిన కొన్ని విమర్శలను బట్టి ములభముగా కడలలేని ప్రభుత్వ కార్యక్రమ యంత్రమున బడి పోయి విషయము వృథా ఆలస్యముల వా లగు నేమో యనభయము మాత్రము కలుగుచున్నది. వ్యవసాయ శాఖకు సంబంధించిన విషయము కాబట్టి ఇటీవల పునా వ్యవసాయశాఖాధికారి హెచ్చరించిన రీతిని అధికారాధారముల కంటె కార్యఫలమునే స్థానికాధికారులు హెచ్చుగమనింతురు గాక యని కోరుచున్నాము. మనబోర్డువారు పశువుల సూపరింటెండెంటునియనుకున్న టై తగిన సిబ్బంది యేర్పడి అచ్చట చ్చుట పశుశాలలు నిర్మనప్రాయమలగువరకు పశువుల యభివృద్ధి సుసాధ్యము కాదని సూచించినారు. ఈపనినే ప్రభుత్వమువారి చేతనచేయించుకో తెలియకున్నది. దీని కనుగుణముగా పచ్చిక బీళ్ల విషయమును బోర్డు వారు విమర్శించినారు. పశువుల యభివృద్ధికి పచ్చిక బీళ్లుచాలాగు. పశువులు మ చియభివృద్ధిలో నుండు కింగాయ ప్రాంతముల నాలోచించినయెడల సంవత్సరములో 3-4 నెలలయిప్పుకే పచ్చిక బీళ్లకయోగము నని తెలియగలదు. తక్కిన నెలలలో పశువులను ఇంటివద్దనే మేవలసియున్నది. ఇందుకని పశువుల స్వామి తన భూమిలో ఎక్కువభాగము పశువుల మేతను వండించుట కుపయోగింపవలసి యున్నాదు. ఇది యందరికినిసాధ్యముకాదు. గొప్పరైలో నుమూలై నరైతుల సంఘమో యిందులకవసరము. అంతేకాక పశువులవ్యాపారమున వెంటనేలాభము రాదు. ఏండు కాచి యుండవలెను. కాబట్టి బాగుగా లాభముపచ్చునని చూపగలిగిన తప్ప పశువుల యభివృద్ధి ప్రోత్సహించుటవలన ఫలము కలుగదని బోర్డువారియభిప్రాయము. పశువులయభివృద్ధికినను వగు తావులు సుప్రసిద్ధములట! అచ్చట పశువుల పెంచువారువారిపనిచక్కగా నెరుగుదురట. వారికి ప్రస్తుతము నేర్పదగినది యేమియులేదట! కావున వైనపేర్కొనిన సూపరింటెండెంటువరకు ఏమిచేయ నక్కరలేదట! మొత్తపు సమస్య నీరీతిగా ప్రోత్సవైచి బోర్డువారు పశువులను పెంచు వ్యక్తులకురై కొన్ని సదుపాయములు చేయవచ్చునని సలహా యిచ్చినారు. మేతబీళ్లు ఏర్పరచుకొనుటకు ఇప్పుడు దరఖాస్తు ఇబ్బందీలు ఎక్కువగా నున్నవట! వానిని తొలగించవలెను. ప్రభుత్వమువారి చేతిలోని యధికారములను కొన్నిటిని బోర్డువారికి మార్చిదరఖాస్తుల మంజూరు ములభముచేయవచ్చు లోవచ్చును వ్యక్తులతోచేసిన సంఘములోకోరిక పునువారికి తగిన స్థలమున తగినవిస్తీర్ణము భూమి ఇచ్చుటకును, భూమిని బాగుపరచి కంచెసేసికొని, పశువులయాహారము నిలవచేసికొనుటకునువ్యవసాయశాఖ సాధ్యమైనంత సాయము చేయవచ్చును. అను సీసలహాలు బోర్డువారు చేసినారు. ప్రభుత్వమువారు మొత్తముమీద సంగీకరించినారు. గ్రామ సంఠానికిని సామాన్యముగు పచ్చికబీళ్లకు చేయరానిదిగని గ్రామాభివృద్ధికి వగము చేసినీతిని ఈసలహాలు కార్యరూపమునందవచ్చునని నిర్ణయించినారు. పచ్చికబీళ్ల శిస్తుముజరా సంగతిలో బోర్డు వారు పశువులపెంచుట వ్యవహారవద్దతినినడువవల యననియు కాపున ముజరాలు మున్నగుకొద్దిపాటి యనుకూలములమీద నాధారపడునట్లుచేయరాదని యుచేప్పి ముజరా ఇయ్యకూడదనె. ప్రభుత్వము వారియభిప్రాయముతో నేకీభవించు చున్నట్లు తెలియజేయుచును కూడ అవసర మగు నేని రబ్బరు

లేయాకు, కాఫీతోటలకు నిచ్చిన రిటనే మొదలు కొన్ని సంవత్సరములపట్టు తాత్కాలికము ముజరా ఇచ్చెదమనిప్రకటించుట మిక్కిలి సంతృప్తికరము. పచ్చికకు విల్లెముల సరిఫరా విషయమున వ్యవసాయశాఖవారు పరిశ్రమ చేయుచున్నారని వినుటకు సంతసింపవలసిందే. అయిన నిష్పాక్షివృద్ధి పని ప్రారంభించుటచే ఆలస్య ముటల మాత్రము సంభవించునని చెప్పదగి యున్నది. ప్రభుత్వము వారిదివరకు బాటింపు తున్నల నిచ్చుచుండినవద్దతిలో గూడ గొప్పచేసినారు. ప్రజలది కాకపోవుటచే ఎదుకు తిండి సరిగాపెట్టకపోవుటయు ఎక్కువగా దాని నుపయోగించుటయు విషమత లేక గ్రామపు మండలో వడలులయొ కలిగినది. కావున నికముందు ప్రభుత్వమువారు ఎదునుసిద్ధము చేయుదురట! ఉపయోగము కోరువారు దానిని కొనవలసి యుందురట! దానిసంతకణ చక్కగా చేసినయెడల ప్రభుత్వమువారు గ్రాంటులితురట! ఇప్పటికి కలిగిన ఈ స్వల్పానుకూలములనే ప్రజలుపయోగించుకొని లాభము వడసి ఎక్కువ యనుకూలములను సంపాదించురు గాక యని కోరి తెలియున్నది.

పరిశ్రమలకు ప్రభుత్వహాయము.

ఇండియా ప్రభుత్వమువారు కలకత్తాలో మిల్లో ఆర్థిక పండితుడుగానుండు సి. జి. హుల్లెకగారిని పరిశ్రమలకుగా పని జపానలో ప్రభుత్వమువారు తిన్న సాయము చేయుటచే పరిశ్రమ లెంతవరకు బాగుపడినది యను విచారణ చేయించునట్లు తెలియచున్నదని ఆమోదబాదపత్రిక వ్రాయుచున్నది. ఈవిషయము నిజమే యగు నేని ప్రభుత్వమువారి యజ్ఞకృతియు మిక్కిలి ప్రోత్సహించుటకు వలది యుండదు. హుల్లెకగారి విచారణ ప్రాంతభూమిలో ప్రభుత్వమువారి సాయము బాగుగా పరిశ్రమలకు నిప్పించుటకు తోడగును గాక యని నమ్ముచున్నాము.

నేటి యుద్ధవార్త

నేటియుద్ధవార్తలలో మఖ్యతవార్త రుస్సియారే. క్యాండ్ హుకు వడవట ఇరువదిమం మైళ్లులో కొలఱును తాత్పర్యము కట్టుకొనినారు. ఇబ్రాహిమకు 100 మైళ్ళలోనున్నది బిట్లిసుప్రాంతముల సోరాలములోని ఆసియా మైదనులోని (రికెట్టుగడకుతోను)పైలిబాండుపై ప్రభుత్వము కోసం ఈ కాలవ యిగ్గి నిగూడచేర్చి యాలోచించిన యెడల తుర్కిలో తొలుగుటలై నదియు తుర్కిప్రత్యేకముగాసంధి చేసికొనవలెంది యన్ననదానినడగము కన్యముల కాత్తల కరకాలలేకపోతూ యను సందియముచూర్చియు గట్టిగా దోచుచున్నది.

విద్యాభివృద్ధి

యూద్ధస్థితి తక్షణవృత్తికిని కడదిన సంవత్సరము ఈ తేజ అన 4,800 క్రొత్త విద్యాలయములు స్థాపించుటయ్యె ననియు విద్యార్థులసంఖ్య 2,60,000 చేపెరిగినది యి తెలియుచున్నది. నిన్నటికినీడు ఇండియాకాశాసన ప్రభుత్వయెటల నుంచుడిన లెక్కలు వివరముగా తెలిసిపో నికను సంకలు విశేషపడగలవు. అంతదకకై అంతలు కుభాచకములని యే గ్రహింపవలసి యున్నాము.

ఆరటి మదురాంతకము ఇరువదాది:— విల్లాపురములోని ఆరటి స్తీతము మొదలుకొని మదురాంతకము:రతుకు (60 మైళ్ల దూరము) యునపదాని తేముటకు దక్షిణ ఇండియా రెయిల్వేవారు రోడ్డువారిలకును తేముటకు ఆనుకొనిండుడినది.

దొంగలెక్కలను వ్రాయుట:— పియప్పి సెనే కంపెనీలో స్థాంతుమా ప్రగానున్న రోజుచే ఆనుకొని తప్ప లెక్కలనువ్రాసి రూ. 2000 లు పొందింట్లు కెనురాగా కల్లికోట నెవనునట్టి. బాక్సునుగాను వాకి మాడేడ్డ కెరిక త్తుకు విధించిరి.

మత్తల వర్తకము:— మత్తము:పై నూటికి 7½ చొప్పున పన్నును తీసివేయవలసినదని బొంబాయి వర్తక సంఘమున్నయు ఆర్థికమంత్రికి విన్నపము వ్రాసినది. మత్తముల గురితించుట చాల దుర్లభము. ఈవిన్నపు కొట్టికొనవలసినదని పరి వాదము.

సామ్రాజ్య శాసనసభ

అధిక పత్రము

ఈనె. 9-వ తేదీ మొదలును ఢిల్లీ నగరము ఈ సామ్రాజ్య శాసనసభ జరిగినది. చాలవందల పత్రికలు సభకు వచ్చిరి. ప్రశ్నోత్తరములు జరిగినవియు 1916-17 సంవత్సరమునకు తయారుజేయబడిన అధిక పత్రికయుక్క చర్చలలో భాగము ప్రకటనయ్యెను. సర్ విలియం మేయర్ గారు తవ్రక మించిరి.

ఉత్పాదనము

మా॥ సర్ ఇబ్రహీం రహీంతులగారి తీర్మానము.

ఉత్పాదనము నమ్రునగి నుడింపు వేయబడిన పన్నులలో 6లక్షల పాతలను 1915-16 సంవత్సరమునకు కలెన్ 1916-17 సంవత్సరమునకు ఉత్పాదనమునకు ఒక రూపాయకును పన్ను జేయుటకు వీలుగానుండును. ఇది ఒకటి పన్నులను హెచ్చించుటకుగూర్చి చాలచర్చ జరిగినది. కానీ సో విస్తారముగ చర్చించినందున ఉత్పాదన పన్ను విధించుటకును వాదయమును హెచ్చన వలసిన యావ శ్యతయందును కలదా అను విషయమును మాత్రము మరి యొకసారి దొరతమువారికి విన్నవించ గోరదను. అధిక పత్రికలవల ఆదాయమునకు వ్యయము 26లక్షలు హెచ్చించి. ప్రశ్నోత్తరములకు 80 లక్షల పాతలను హెచ్చు ఆదాయము వచ్చును. ఉత్పాదన పన్ను వేయ నవసరములేదని డి.కే. నమోదు 4 లక్షల పాతలను మిగులును. అట్లు సామ్యునియన జేయుటకు కచ్చులను హెచ్చించుటలో న్యాయములేదని నేను నాడు సాహసించుచున్నాను నేనిప్పుడు భరతబంధమునందలి బీదలవత్తులను వాదించుచున్నాను. గాన నా ప్రార్థనమునుండి బలవంతముగ వచ్చును. డి.కే. పాతలను కనకర మైన భనమును నేకరించుటకు పన్నులను హెచ్చించు విషయమున నాకాక్షేపణ మేమియునులేదు. ఆదాయపు పన్నులను ఉత్పాదనము గాని హెచ్చించుటకుగూర్చి మూలత్వము ననుసరించి నాకాక్షేపణ మేమియునులేదు. డి.కే. పాతల పాతలను కనకరముని దొరతమువారే నిర్ధారణజేసిన మొత్తమునకు హెచ్చు మొత్తమును నేకరించుటకు పన్నులను హెచ్చించుట యందలియుల తత్వమును నేనాక్షేపించుచున్నాను. ప్రస్తుతము ఇతరసభలవలన పన్ను వేయుటకునును ఆదాయపుపన్ను హెచ్చించుటకును వచ్చు మొత్తము గూడ నవ్వమును ప్రాప్తిచేయుటకు చాలకపోయినపుడు ఉత్పాదన గూడ పన్ను వేయుటకునే సభ్యులను చెప్పనగును ప్రస్తుతమున్న స్థితికిగూడు. ప్రస్తుతము ఇతరసభలవలన వేయబడిన పన్నుల కన్నా డి.కే. దొరతమువారిపన్నును ప్రార్థనకు టయేగాక నయగా నా అనుకు లక్షల పాతలను మిగులు వచ్చును. గాన నీపును ఉత్పాదన పన్ను వేయగూడదు. దాని నవసరమునకు కరణ్యముగ నుంచదగునని నేను మరి యొకసారి విన్నవించుచున్నాను. ఉత్పాదన పన్ను హెచ్చించుటకును చిల్లరపన్నులకును భరణ హెచ్చును. ఆదాయమును దొరతము వారత్యకమున కలిగినపుడు గాని ఉత్పాదన పన్ను హెచ్చించరాదు. ప్రస్తుతము డి.కే. తత్వమునకు తలెత్తినపుడు, ఆదాయపు పన్నుల వల్లమును నుండి అధిక పత్రికలు నాకు ప్రత్యుత్తరముగ జరిగిన విషయములకు నేను సమాధాన మిచ్చుకొనినను అది ఒక మూలములకుచే నేను వాదించును గోరదని మా॥ సర్ ఇబ్రహీం రహీంతులగారు నుడిచిరి.

మా॥ సురేంద్రనాథ బెనర్జీగారు.

అధ్యక్షుని అనుమతిని బడసి బెనర్జీగారు గూడ నీ తీర్మానమునుగూర్చి యుపస్థాపించిరి. బెనర్జీగారు రహీంతులగారు చెప్పినవిషయములనే చెప్పిరి. ముఖమునకు 1-2-0ల వంతుల పన్ను విధించబడినదని బెనర్జీగారు నుడిచిరి. ఈ తీర్మానమువల్ల వెల్లయిన సామర్థ్యానికి కనకరముల సమాజము ఏలిన ఈ యాధిక పత్రికలను నొకటి రెండు సభలకు తప్ప తక్కినవచ్చును బీదలకు సంబంధించినట్లే. పన్నులు విధించుటకు మునుముని నాకు తెలిసినవో నేను మనఃపూర్వక నా యంగీకారమును తెలుపుటకు నెవరీయను. అట్టికారణమేమి యు. మామందలేదు. పన్నులను వచ్చునని నవ్వమును ప్రాప్తిచేయుటకు ప్రయత్నము. నేను 20 సంవత్సరముల అధిక పత్రికలను పరీక్షించితిని. 1894-95 సంవత్సరము మొదలు 918-14 సంవత్సరమువరకును 80 20 సంవత్సరములలోను

17 సంవత్సరములలో నిజమయినది 8 సంవత్సరములలో మాత్రము దొరతలాయన విన్నవించిరి. 17 సంవత్సరములలో మిగిలిన మొత్తము 4 కోట్లపై చిలుకు 3 సంవత్సరములలోను తరుగు 80 లక్షలు. ఈ ప్రకారము 20 సంవత్సరములలోను 8 కోట్ల 20 లక్షలపై చిలుకు దొరతమువారికి మిగిలినది కచ్చు భీమానిమిత్తము ప్రశ్నోత్తరమున 10 లక్షలకు దీనిని జేరితేను. ఈరీతిగా నా 20 సం॥లలో మిగిలిన గొప్ప మొత్తములో నాకు జేతములును తీర్చివేసిరి. ప్రస్తుతము దేశమును 10 లక్షలపై చిలుకు మాత్రమే మున్నది 81-8-19-5 వ తేదీకి మొత్తము కలదు హిందూ దేశమునకు 27 కోట్ల 80 లక్షల చిల్లరపాతలు. దానిలో 28 కోట్ల 80 లక్షల చిల్లర ఇతరపదార్థల నిర్మాణమునకును 4 కోట్ల 10 లక్షల చిల్లర నీటిపారుదల పనులకును 90 లక్షల ఢిల్లీ నగర నిర్మాణమునకును వ్యయముకు వుండినది. మొత్తముకలదులో నీ మొత్తములను తీసివేసిన నికరముకలదు 10 లక్షలపై చిలుకు మాత్రమే యుండు తేను. ఇతరపదార్థల నిమిత్తమును నీటికరుల నిమిత్తమును వ్యయముకు విన సామ్యు వెట్టుబడియగును. దానిని దాదాపుగా వచ్చుచున్నది. కాన దానిని యజమక్రింద చేర్చునాదు. 1912-13, 1913-14 సంవత్సరములలో ఇతరపదార్థలవలనను నీటిపనులవలనను 50 లక్షలపై చిలుకు లాభమునచ్చినది. 1914-15 లో యధము ప్రార్థన ప్రయోజనముగ 80 లక్షల చిల్లర పాతల లాభము వచ్చినది. నేనింట్లువానికి ప్రార్థన డెంటుఫండు నిక్షేపణమును చిల్లరములముగలవు. వారికి బహుముగ దొరతము వారు కార్పొరేషనులకును మ్యూనిసిపాలిటీలకును జిల్లా బోర్డులకును స్వదేశీ సంస్థానములకును భూస్వాములకును బకల్లేసిచ్చియున్నాను. దీనివల్ల డి.కే. పాతలను లేదనియే నిర్ధారణచేయవచ్చును. ఏ సలహా త్వరమున నైన నవ్వము వచ్చినవో బహుముగే దానిని ప్రార్థి చేయవచ్చును. యుద్ధానంతరమున కలదు స్థితిగతులనుబట్టి రెండ్లందు వ్యయములను భరించునట్లు మన ఆదాయమును హెచ్చించుట కనకాశము కలదు. తరువాత వ్యయములను మిగులు సామ్యును తక్కువగ నుడింపు వేయించుదురు. వ్యయముల నుడింపు సామ్యుకన్న హెచ్చుసామ్యు వ్యయమునకు వచ్చుచున్నది. దానిని భరించేయుటకు ఇండియా దొరతమువారు మిగిలిన సామ్యులొకటి కంచిపెట్టుచుండిరి. 1911-12 లో 80 లక్షలు మిగిలినది. 20 లక్షలు అదనము వ్యయమైనది. 1912-13 లో 80 లక్షలు మిగిలినది. 80 లక్షలును అదనము వ్యయమైనది. డి.కే. పాతల పన్నులకి కము ౫ వేయబడినది. రాష్ట్రీయ దొరతముల కివ్యవలసిన యజమను 10 లక్షలు ఉత్పాదనధిక నుండగ నిపును 70 లక్ష లా కిర్మి క్రింద వ్యయపడుచుండి యున్నది. గాన ఉత్పాదన పన్ను హెచ్చించుటకు మన 90 లక్షలు వదలుకొనినవో 1916-17 సంవత్సరాంతమున మిగవలసిన సామ్యు 2 కోట్ల 40 లక్షలలోను ఆ మొత్తము తగ్గును. సవరించబడిన నుడింపు ప్రకారము 1915-16 సంవత్సరమునకు నిజమ 2 కోట్ల 80 లక్షలపై చిలుకు. గాన ఉత్పాదనము తగ్గించుటకును 1915-16 సంవత్సరమున మిగిలిన మొత్తమే 1916-17 సంవత్సరమునకు మిగులునని బెనర్జీగారు నుడిచిరి.

మా॥ బండి మదమోహన మూల్యగారు.
ఉత్పాదన పన్ను వేయుటకును మరల సభిచర్చ జరుగుట కనకాశము కలిగినది. గాన తక్కిన పన్నులవలన వచ్చు నిజమో వృద్ధి దనలేనిది నే నాధిక పత్రికల కోరదను. అధిక పత్రికలను వదిలించుటలో అనధికారపత్రికలను ముఖముగా నున్నాను ప్రభుత్వమునకు రసధికారపత్రికల నెన్నడు నాంతరంగికవర్గమును చేర్చుకొనే గాన నేడట్టియొక్క ముఖముకొర్ర పంపన కలంబింపలేదని మూలనాగారు నుడిచిరి.

మా॥ సర్ విలియం మేయర్ గారు.
ఇందలి కీచర్చ జరిగినది. ఇప్పుడీ చర్చ కాలమునకును నేకగాని మృదువునకును యుపయోగించునది గాదు. 10 లక్షల పాతలు నిజమయేనాదు. మిగులువాదించున్నాను. యధములేదోకలలో నావాదన చేర్చినచెల్లుగాని ఇప్పుడు చెల్లుదు. దాదాపుగా వ్యయమునట్టి నిజమయేత్యన సము. దొరతమువారి ఆదాయము నుడింపు ప్రకారము వసూలు కాక పోవుట గూడ తలెత్తించవచ్చును. స్థితిగతులట్లున్నది. నియమ యుద్ధ కారణమున దొరతమువారు హెచ్చు మొత్తమును వ్యయపరుచుటకు వచ్చినది. ఇతరపదార్థలవలన హెచ్చు మొత్తము ఆదాయము లభించుటచే వారందల కాదుకొనగలిగిరి. అట్టికొద్ది నిజమయే

దనియును కచ్చులు. చి క ర తు వచ్చునుకచ్చున గా రాంగ్లేవేకాశము నుపయోగించుకొన వీలులేదు. అట్లునేక ఆంగ్లేవేక ప్రభుత్వమువారి కిచ్చిందికలుగును. ఉత్పాదనములను చిల్లరన ర్తకులు భరణులెంచెదమయను బీదలకు బాధకలుగు నయను మరియొక కారణము తెలుపబడినది ముఖమునకు నాలుగవాయి మాత్రమే హెచ్చించినందున దొరతమువారి కాదా యను వాదనగా హెచ్చునుగాని ప్రభుత్వము చెల్లించియును కలగదు బహుముగ వచ్చునుకచ్చుని యుత్తమమైనదిగాను అది సాధ్యమునుగాను. వీరలుకలదుగూర్చి బెనర్జీగారు లాభివిషయములనుగూడ చేర్చి 1, 70, 70400 నిజమయిన మాసిరి. కలుపుకొనికలంబింపన చర్చకు ౫ డంగ గూడని మాలిష్వా గారు నుడిచిరి. కాన మిగ్గులు పత్రికలు వ్యతిరేకించిన గాన సంయుక్త వారందరకు నేకగీతముగ యుజ్యులొక రుతుకు వీలులేదు అధికవిషయములు చాలాకాక్షేపణ వాదించినవారుగాన. వారివిషయమున చర్చ గూడదట యసంగతము అంతరంగిక వర్గమున చేర్చుకొన యును పత్రికలకు డి.కే. పాతలనుగూడ తయారుచేయుటకును డెంటుపును కట్టి యధ్యంతరమునకును. ఈ సంవత్సరము కొందరు పత్రికలను తెలిపియున్నాను గాని యొక ప్రశ్నకంఠము అధిక పత్రికలకును దొరతము వారి కభ్యంతరముకలిగించుట కనకాశములేదు అది దొరతమువారిది. ప్రస్తుతము 4 కోట్ల ౮ లక్షల పాతల పన్నుని కొందర వేసిన ను తరువాత రక సరమై కాశ్య నిర్వాహ కాధికార బలమును ముఖమునకు నాలుగవాయి హెచ్చించవచ్చు ననియు నుడిచిరి గాని ఇది ఆధారములేదని పరిశీలుటకుగును ఇట్లు నిర్ధారణచేయుట మంచిదని అట్లు నిర్ధారణచేయదలచుట బీదలకు మరింత యనగకమని మేయర్ గారు నుడిచిరి.

మిమ్ముల సర్ రహీంతులగారు సమాధానమిచ్చిరి. తీర్మానమురద్దపరచుచును కంగీకరింపలేదు. తీర్మానము మీద వోట్లు వేయగా వీగిపోయినది.

మధ్యమ జ్వరములు. నివారణ పద్ధతులు.

మా॥ సురేంద్రనాథ బెనర్జీగారు.

బంగాళీయ జ్వరముల నివారణము కొరకు 6 లక్షలు గాని అందులకు చాలిన సామ్యులు గాని ఇచ్చింపకలే నను తీర్మానమును నురేంద్ర నాథ బెనర్జీ గారు వదలించిరి. వర్షము వేలకొలది చనిపోవుచుండ దొరతము వారు వేక్షించబాగు ఫిట్టిని వెలలలో నేనివిషయమున నుపాదించిన తీర్మానమును దొరతమువారు వదలించిరి. దొరతము రాష్ట్రపాలకులకు వెంటనే యుత్తరవుల నిచ్చింపకుట నేక చందములకు చేయుచున్నాను. దాక్షులు బెట్టే గారు రిపోర్టును జారీసిరి. జ్వరములను నివారించుట యత్యవసరము అంతకన్న యుత్తరముల వ్యయ మింకొకటిలేదు. కాన నితర వ్యయములను తగ్గించి ఇదుల కనుకలెంచలేదని బెనర్జీగారు నుడిచిరి.

మా॥ సర్ కంకరన్నయ్యగారు.

బంగాళా దొరతమువారు సామ్యులకులేదు వారీజ్వర నివారణ పద్ధతులకు తమ చెట్టితిమిని జారీచేసేరు గాన తీర్మానము కాలానుగుణ్యముగాదు. బెనర్జీగారు బంగాళా కాసరపథలో మొదలు ముచ్చటించవచ్చును. బంగాళా దొరతము వారికి చాల నిలవ మున్నదిగాని అనుమతిని బడయకుండ నారు దానివిషయమున వీలులేదు అది కంకరన్నయ్యగారు నుడిచిరి. నురేంద్రనాథ బెనర్జీ గారు వాదనమునుగోరి తీర్మానము ను రద్దుపరచుకొనిరి.

కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయమువారి ప్రకృతికాస్త్ర కళా కాలకు 3 లక్షల నిప్పతనలెని బెనర్జీగారు మరియొక తీర్మానము నుపదించిరి. సర్ తాకనాథ మోహితుగారు సర్ రసవిహార ఘోషా గారు సభ్యుల నొసంగిరి అని బెనర్జీగారు నుడిచిరి.

ఈ విషయమున గూడ బంగాళా విశ్వవిద్యాలయము వారు గాని బంగాళా దొరతమువారు గాని జారీచేయలేదని కంకర నాయకుగారు నుడిచిరి.

సామర్థ్యానికి బెనర్జీగారు తీర్మానమును రద్దుపరచుకొనిరి.

విద్య-ఆరోగ్యము

సర్ కంకరన్నయ్యగారు.

విద్యవిషయమున 1916-17 సంవత్సరపు బడ్జెటు ఎస్టిమేటు గతసంవత్సరపు రెట్టెవాడు ఎస్టిమేటుకంటె ముఖము 18½ లక్షలరూపాయలధికము. విశ్వయోగకళకత్తెలలో చొరబడుచుండినప్ప డిస్కంబుయాధికత అసంతృప్తికరము గాదని కలచెడ. ఇక కాలోగ్య విషయమున అధిక కార్యద్య గాని వక్రమున 108, 109, 110, 111, 114, 284 పేరాలలో తెలియజేయబడిన యంశములకుండు నికరయంశము

రెవెన్యూను శ్రీ శ్రీ ఆర్. గొల్లపల్లిపాటిమిశ్రము నిలవజేయుచున్న 77 లక్షల రూపాయలు గూడ 1915-16 సంవత్సరపు ఎస్టిమేట్లలో చేర్చబడినది. ఈ వైకమునండి కేదార్వాణు బడి నాధులకు లోపు యాత్రాధుల మార్గాభివృద్ధిమిశ్రము లక్ష రూపాయలును, శివవన మ్యూనిసిపాలిటీ నీటి సప్లయమునకు గువానికొండ 2 లక్షల రూపాయలును, డిల్లీ పురాణోగ్యమున మిశ్రము 0.70 లక్షల రూపాయలును మొత్తము 4.70 లక్షల (8 70%) రూపాయలు లాభపడినవి. మిగిలిన నాలుగు లక్షల రూపాయలకు కాంక్షనకు రద్దుపరచుకొనబడినది. ముఖ్యముగా 1915-16 సంవత్సరమున భారతీయ పరిశోధక నిధి సమాజమునకు 5 లక్షల రూపాయలొసగ బడినది. తనవద్ద నున్న ధనమునండి సమాజమునా రీకొండ/నలుకు ధనపహాయ మొనరించిరి. (1) డిల్లీ సంయుక్త రాష్ట్రముల మధ్యజ్వర నివారణోద్యమములకు 252,216 రూపాయలు (2) బాంబాయి ఉష్ణ పరిశోధక పాఠశాలకు 100,000 రూపాయలు (3) లక్నోలో పరిశోధనమునకు 80,000 రూపాయలు. కలరా, అతియాత్రీయము పేరు మున్నగు వ్యాధుల సంబంధమున సమాజమువారు విరివియు పరిశోధనల నొనర్చిరి. 1916-17 సంవత్సరమున ఆరోగ్యసంబంధమున కొంత ధన మొసగబడినది. అధికసీరసాన్నితని బట్టి కాంటరి రెజిస్ట్రేషనుండి రెండు లక్షలును, సమాజమువారికి ఏటా నొసగు 5 లక్షలనుండి 2 లక్షలును తాత్కాలికముగ దొరతనమువారు బుచ్చుకొనరు. 1916-17 సంవత్సరమునకు కాంటరి రెజిస్ట్రేషను 3-70 లక్షలుండును. ఈ వైకమునం కొకలక్షరూపాయలు లిడివరబోనే కేదార్వాణు బద్దీవాద్ మార్గాభివృద్ధిమిశ్రము ప్రత్యేకింపబడినది, అది సర్వతంత్రముగా నుండినది.

వాణిజ్య పరిశ్రమలు.

సర్ విల్లియము క్లాప్ గారు.

ఈ సమయమున సర్ రిజిస్ట్రార్ కేడక్సు గారు రద్దయ్యుచు నుండిరి. వాణిజ్యపరిశ్రమ సంబంధపడినవి సర్ విల్లియము క్లాప్ గారు సభలో ప్రకటించిరి.

ఉత్తరహిందూస్థానున సాల్టరీవిమ్య కమిషనువారి అధికత్వముక్రిందనుండి హిందూపాలములలోనుండి నుకేరారుపు ఎగుమతిని గురించి బలమును యత్నములు చేయబడినవి. ఈ యత్నములు ఫలవంతములైనవని తెలియజేయ జతూపాలగుచున్నది. ప్రేమిడు వస్తువిద్యమమున నుకేరారు మొత్తము అవశ్యము. నుకేరారును నెరుకుతినేసి మిక్చురీ కెంతయునో డ్డడినవారమైతిమి. మిక్చురీలకు సహాయమునందుటయే గాక హిందూదేశమున నీవశ్యమ యభివృద్ధి గాంచినది.

వస్తులవలన ఆదాయమును గరితనకర్తరమున వారి ఆదాయమునకు కలిగిన వస్తుకారణములు బుచ్చుచు వారిని ఆర్థిక సభ్యుడు పొందుటచేసెను. ఆవిషయమున చెప్పవలసిన దెద్దియు లేదు. నెలవిధములగామున నే ప్రేయకేపు లత్యధికముగ నుండెను. మధ్యభాగానద్రీ యుద్ధరంగమున నైసికుల నిటునటు మార్పులలో ఆంగ్లమిక్చురీమండలి నేనలకు తెలిపితక పోవుటచే రెండవభాగమున కేపులు దురింతపెచ్చినవి. కష్టమును ఉద్యోగులకప్పుడు యధికములైనవి. మీరు కనుపరువలసిన బాగరూకరి. కాపుదారిలభారము నానాటి కధికమగుచున్నది. అయి నప్పటికిని శత్రుదేశములలోని కిక్కు సప్లములకేపు సామాజులు చేసెచున్న విషయమైన నేరసినయిండద జేయుటమిక్చురీలయొద్దమును. శత్రుదేశములలోని విస్తృతలగొనినవి నూతనకన్నా గములు తన్నుకొలదియు కష్టమునాభవారు నాటికనునగు ప్రతిక్రియలతోయ వలయును నేయుండి పొగ ద్రవ్యములైరి. వాణిజ్యసంఘములకు దొరతనమువారు తమ వందనములనర్పించుచున్నాడు.

గోధుమలు కొనుటయందను ఎగుమతిచేయుటయందును దొరతనమువారి పరిపాలనయందండిది గోధుమకుంట పోవుటచే క్రమము దొరతనమువారు గోధుమలనెగుమతి చేయుటలేదు. గాని గోధుమల ఎగుమతియొకనునిరోధముగనున్నది. ఇట్లుకొంత కాలమువరకుండ గలదు గత సంవత్సరమున ఈ విషయమై ఏర్పాటుచేయబడిన పరిపాలక వర్తము ఎగుమతి ప్రారంభము కాగనె తయి కార్యముల నెరవేర్చుటకు సంసిద్ధమై యున్నది. మిశ్రమండలి కువకార మొనర్చినట్టియు, దేశార్థిక నితి కి ప్రాముఖ్యమైనట్టియు వ్యాపారములు మరికొన్ని గలవు. వాణిజ్య ప్రామానిక కాఖవారి వ్యారా జరిగిన ఏర్పాటు ప్రరము కలకత్తాలోని జనపర పరిశ్రమ యాధికారోత్పాదము సమిత్తము నెలకొలిది జనపర సంఘల సరఫరా నది సప్లయకర్తరములన్ని యొకడు నెమ్మదిగజరుపబడినవి ఏర్పాటులకు శ్రీచక్రవర్తి గారితయు సంకసించి తమ తాపమును వెల్లడించిరి. కలకత్తాపడ యజమానులకు

తమవందనముల కన్నంతవలసినదనిగూడ దొరతనమువారు నాటి జ్యోతిషవారి కుత్తరువుచేసిరి.

యద్దపరికర నిర్మాణమున హిందూదేశమునది మొగ నీను పుల్కానిముగముల దొంతనమువారికి చాలా పోడ్డడినవి. మొగనీను పరిశ్రమ పూర్తిగ నెలకొన్నది దొంతనమువారనుండి విశేష పహాయ చేపడించినది గాను అల్పాభివృద్ధి యురతగు లోపరులగూర్చి రాష్ట్రమున పుల్కానిము గములకేపు అందు వలన దొరతనమువారి పరిశ్రమ సమిత్తమై విశేషసహాయ మొనర్చవలసి యుండెను. ఈ విషయమున బర్మా దొంతనము వారు పడుముగట్టిపడచేసిరి. పుల్కానిము పరిశ్రమ మిశ్రమండలి కెంతయు సహకారిగ నుండును. ఇంతేగాక బర్మారాష్ట్రము యొక్క ఆర్థిక క్షయస్థ పరిస్థితిపొందించును అది సర్ విల్లియము క్లాప్ గారు సహాయించిరి.

పోలీసు పరిపాలనము.

సర్ రాబర్టులెల్ల గారు ఇనుపవారులవై ప్రసంగించిన యంతరమున సర్ రిజిస్ట్రార్ కేడక్సు గారు దేశీయపరిపాలనా వ్యవహారల ప్రకటించిరి. సంయుక్త రాష్ట్రముల రెవ్వి నెంటు గమ్యురు సిబ్బంది క్షయముల పెచ్చింప చాలకాలమునుండి కొరబడి నున్నది. పోలీసు పరిపాలనముక్రింద క్షయము నానాటి కధికమగుచున్నది. అయియు కన్ స్టేబులులకు పాడ్డకనిస్తేబులకును ముట్టుజీతము పొట్టగొనినాటుకు "చాలీ చాలీ" నట్టున్నది. పోలీసుధలుల జీతములు ప్రస్తుతమున్న పాచ్చుధులతో కుటుంబమువలము తగిన విగా నుండవలెనని స్థానిక పరిపాలకులు కొన్ని నూచనముల నొనర్చియుండిరి. నూచనలలో కొన్ని యాపాదింపబడినవి హిందూదేశమున పోలీసు సిబ్బంది యొప్పినేర కడు నాదండీయును. ఎచునో ఒక రిద్దరు తప్ప నెడదెరినై గెనం తను అనెందపాటుజేయుట కను సంతానకరము. ఉంటాయి వంగరాష్ట్రములయందు పోలీసు సిబ్బంది క్రాంత్యును ఆరాజకమున అణపబడినయండెను. వాటిని నిర్మూలించుటయందీసిబ్బంది విశేషమగు సామర్థ్యమును గజపరచెను. కాన నీ రెండురాష్ట్రముల పోలీసుదళములును సంప్రవసియునులని సర్ రిజిస్ట్రార్ కేడక్సు గారు నడిపిరి.

డాక్టరు ఎమ్. ఎన్. బెన్టి గారి తీర్మానము

పల్లెటూళ్లయందు వైద్యముచేయు సమర్థులగునొకరిని జేశభావలందు వైద్యకాశ్రు విద్యార్థులకు శిక్షణమునొసగు పాఠశాలల నేర్పరచుటయు, దేశీయమెట్టివాటి నేర్పరచివర్తము అనెంచినయెడ దొరతనమువారు పోల్చిపించుటయు ఈవిషయమున గూర్చి ప్రానికప్రభుత్వముల తలపుల వారమునాచించు తీర్మానమును డాక్టరు గారు పాదించిరి. పాశ్చాత్య వైద్యధానములు తెలిసినవారి చాలింపించింది సప్లయచేయు ప్రక్రియ 1889 నెల 11 గాయము నుండియు దొంతనమువారి యాలోచనమునకుని ఆ సంవత్సరమున కలకత్తా వైద్యకళాశాలలో హిందూసానిబాషలో బోధన మేర్పాటుచేయబడినది. ప్రస్తుతమున ఇండియాలో జేశభావలలో బోధనము సులభమై వైద్య పాఠశాలండకపోలేదు. క్షయము గా వైద్యకళానము తమవిద్యార్థులకు గలిగించుట తమ నిధియని ఈపాఠశాలలు గ్రహించక వైద్యకళాశాలలో నొసగుటకు జ్ఞానమంతయునొసగుచున్నది. కాని విద్యార్థులకిది యెంతమాత్రమును ప్రయోజనములేదు. పాఠశాలలు తమ ఆశయమును నెరవేర్చు బాలక బోయినవగుచున్నది. తమవైద్యుల నమోదుకానములుగూడ మరింత చిత్తునుకల్పించినవి. ఆంగ్ల భాషయందే ఉపవ్యాసము పరిక్షలుజగగవలయును మున్నగు నిబంధనములు చేయబడినవి నిబంధనలవై వివరింపబడి ప్రతిష్టాపకములకు సప్లము వలన వైద్యనించినది గాన పల్లెటూళ్లయందు వైద్యముచేసి కల్ప వ్యాధుల చికిత్సచేయు సమర్థులగుట్టి డాక్టర్లను తయారుచేయుటయే మనకర్తవ్యము. ఇందులకు గాను ప్రత్యేక పాఠశాలల నేర్పరచుట యును. ఇట్టివైద్యులు అర్హులని పరిగించిన ఉద్యమము జనుప్రదముగ నెరవేరున చెప్పయ బెన్టి గారు మైముని దొరతనమువారిచే నూచింపబడిన ఉద్యమమును వివరించిరి.

ఇట్టి వైద్యుల యావశ్యకత నానాటి కధికమగుచున్నది తెలియజచ్చినది. ఇదివరలో బంగారమున జేశభావయందు బోధనము సులభమై కొకయభ్యంతర ముండెడిది. ప్రస్తుతము జేశభావయందు వాగ్విద్యనెడి గ్రంథములు దొరుకుటవలన ఆ అభ్యంతరము తొలగినది. డాక్టరు బెన్టి గారి తీర్మానమును నేను బలపరచుచున్నాను గాని నీవరకుముత్ర నుంగీకరింపవలయును. (1) ఈపాఠశాలకు ఇతర ప్రతిష్టాపకములతో సంబంధముండగూడదు. (2) ఈప్రతిష్టాపకములనుండి నెలనదు డాక్టర్ల పల్లెటూళ్లయందే వైద్యము చేయవలయును గాని పట్టణములలో

వైద్యము చేయగూడదు. అట్లునెంచుట పోటికి కారణములును. (3) ఈప్రతిష్టాపకములలో క్రమముగ విద్యగ గవలమున్నదో లేదో అనువిషయముననివియ్యియు ఇతరరాధికాగమునకులొబడి యుండవలెను. ఇట్టి పరిపాలనమునకు లొబడియుండుట ప్రమాపితముగాని వేరుగాదు. ఈ వరకులవై తా మాతీర్మానమును బలపరుతుమని సర్ పార్టీ ల్యూకిను నాదనును ఇండియాదొరతనమునా రాతీర్మానము నామోదించ కత్తులగునగు గాక అని పలికిరి.

తీర్మాన మంగీకరింపబడినది సర్ రిజిస్ట్రార్ కేడక్సు గారు రనును ఆమోదించుటకుగల కారణముల పొందు పరచిరి. తీర్మానవిషయములవై ప్రానిక పరిపాలకుల యభిప్రాయముల నిండియాదొరతనమునా రచర కాలముననె ఆరయుదురు.

నుకేంద్రవాద్ బెన్టి గారు తీర్మానమును బలపరచుచు ల్యూకిను గారి వరకులకు ఖండించిరి.

తీర్మానము సకాలమున చెప్పయ స్వదేశ వైద్యధానముల యభివృద్ధివిషయముగు పాఠశాలా ప్రతిష్టాపకమును బూలవ్య గారు చెప్పరించిరి.

మానసియు ఆచారియారు గారు తీర్మానము నెరురించిరి. కృత్రిమ వైద్యకట్టుములకానన ప్రతివాదము నంత మొందిన నీ తీర్మానముయొక్క యత్నమై యుండవచ్చును. నూతనపాఠశాలలు తరిగ్గితుచేయు విద్యార్థులెందులకు తవకరింతుకో అగ్రాహ్యము. ఈ నూతనవిధానము విఫలమగుటకు సంజయములేదు. ముఖ్య ఆయుర్యేదకుల నిట్టితి గరపిన లాభము కలదుగాని పాశ్చాత్యవైద్యవిధానము నిట్లుబోధించిన ప్రయోజనములేదని ఆచారియారు గారు నడిపిరి.

విధింపబడిన వరకులకు ఖండించుటలో నుకేంద్రవాద్ బెన్టి గారిని బోధకగాను బలపరచిరి.

తీర్మానమున కెరుగుగలగుట తమ కెంతయు విచార మెందమించినవలయు, వ్యాధిసేడి తలగు మానవోటియొక్క శ్రమను వాదనీ తీర్మాన ము ద్దేశింపబడినదనియు డాక్టరు ఎమ్. ఎన్. బెన్టి గారు నూతనవిధానము సుదర్శించుటకు గాను దేశభావలయందు వైద్య గ్రంథముల వాగ్విద్యములకు దొరతనమువారు పోల్చుపించు గాక అను కొరికను వెల్లడించిరి.

తీర్మానము నెరురించి ఆచారియారు గారి వాదనము డాక్టరు ఎమ్. ఎన్. బెన్టి గారు విప్రులముగ న్నెత్తనవిచ్చిరి. జేశభావలవ్యాధా ప్రజలకు వైద్యకాశ్రుమును గురువబుగా శ్రమను నెన్నియో యత్నియు లొనర్చుబడినది. బోత్రిక తెలియని వైద్యులకు శిక్షణముల వైద్యులు కొందరుండుట చాల మేలు. అది ప్రభుత్వకేమిచ్చుచు దొరతనమువారి పరిపాలన చురవమరి డాక్టరు గారు విన్నవించిరి. తీర్మానమునై వోట్లు తీసికొనబడినది. పథరా యుతుతి నడనెను.

కాననసభ మరల 15-క లేదని సమాజేశమగును.

ఇండియా స్పీక్షి గాంకి — ఋణనాశుల కీడువలసిన సోములలో రూపాయలు నాలుగణాలవొప్పును మరియొకనంతుకు పంచిపెట్టుటకు విలాసారాంకి గారు తీర్మానించిరి.

మహమ్మదీయ విశ్వవిద్యాలయము. — భవల్పూరును మహమ్మదీయ ప్రతినిధిసభ యొకటి జరిగెను. ఏవరకులవై విశ్వవిద్యాలయ మొసగబడినందులకే యొడంబడతలపడదను తీర్మాన మొనరింపబడినది.

గుంటూరు తురినిపలు ఎన్నికలు. — గుంటూరు తురిని పాతిటిలోని రెండవవార్డు ఎన్నికలు రిగ లేదని జరిగినవి. పొత్తూరు లక్ష్మ్య క్షుధములు చట్టి వరసించావై పంతులు గారు కాన్సిల్లరులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

న్యాయవాన వార్తలు

హైకోర్టు విలింగు, నేపీయరు గార్ల యెరుట ఎం. పి. నుండరముయ్యరు అప్పీలు శిక్షభావపరచుట

ఇదివరలో ఈప్రతికాముఖన ప్రకటింపబడిననుండర మయ్యరు కేసు అప్పీలులో న్యాయాధికరులు విలింగు, నేపీయరు గార్ల ఈమధ్యాహ్నము తీర్పుజెప్పి అప్పీలు వారుడు శిక్షా ధ్నదనితేలుటచేగ్రిందికోర్టు శిక్షభావపరచిరి. డి. వి. ముత్తు కృష్ణయ్యరు గారు అప్పీలు వారునివిషయమై కరికరమునాథుడని ప్రార్థింపగా న్యాయాధికరులు 1 1/2 సంవత్సరపు కరికరమును 1 సంవత్సరపు కరికరము గామార్చిరి.

స్థానిక వార్తలు

తెలంగాణ ప్రభుత్వం:— కొలంబోండి మార్కెట్లోని దక్షిణానగరము వద్ద మెయిల్ రైలుకు అందించుటకు చెన్నైకి తరలించుటకు 18 వ తేదీన సాయంకాలము 4-45 గంటలకు కట్టివేయబడును.

మైకోడ్:— మైకోడ్లోని వైద్యశాలకు మే 1-వ తేదీ శనివారము మొదలు జూలై 9 వ తేదీవరకు యియ్యబడును. అవసరముగ వైద్యులను 2వ వేయట కేర్పాటులు చేయబడును.

దక్షిణానగరము బ్రహ్మసమాజము:— ఆంధ్ర దక్షిణానగరము 97 వ ఉపసభ్యులసంఘము ఈ నెల 2 వ తేదీ ఆదివారము సాయంకాలము 6 గంటలకు జే. వి. వారానగరము వైద్యశాలము వద్ద వ్యాధికాంత్రమును అంతరిత్యమును గల సంబంధము!! అను విషయమును గూర్చి ప్రసంగించెదరు.

లెస్టి వెంటుకిన్:— డబ్లియు, మోల్సువరు గారు:— ఈ వైద్యకాంత్రములను మహాపురుషుని వీరి ఉన్నతోద్యోగములకు చెప్పబడును. వీరినిప్పుడు రణరంగము నకు గోసుల విక్రయములకు ఇండియాగొంతమునాకు పంపుచున్నాను. వీరి పరిశ్రమను కలవ అవధులనుగోసుల నేరము ఆరోగ్యమునుకాకను.

శ్రీ భాగవతం విద్యసభ:— మదరాసులో గ్రెగ్గియన్ యూనియన్ నుండిగము ఈ నెల 12వ తేదీ ఆదివారమునాడు ఉదయము 8 గంటలకు బ్రహ్మశ్రీపండిత ఎమ్. లక్ష్మణ మూర్తిగారు 24 వ భాగవతవిద్యసభను జేసెదరు. ఉద్ధృతము శ్రీకృష్ణుడు ఉపశాసించిన పంచముగూర్చి (7వ స్కంధములో 18వ అధ్యాయము) ఉపన్యాసము చేయబడును.

క్రైస్తవసమాజము:— ఈసమాజమువారి యేడవ సాంక్రస్టిక (బాప్టిస్ట్) జేషుమిషన్ మాంట్రీ 11వ తేదీ శనివారము సాయంకాలము 6 గంటలకు వి. ఎన్. జ్ఞానకాళిగారి అధ్యక్షతక్రింద జరుపుదును. వైటుమెరువార సానిగారు “సంఘసేవ; భారతీయ క్రైస్తవులు” అను విషయముపై సభ్యులనుచేయు. 6 మొదలు 6-30 వరకు గాన విసోదము జరుపుదును.

చెన్నైపురి అన్నదాన సమాజము:— వై సమాజమువారి “పిల్లల బాబ్లి” ఉత్సవము కచ్చప్ప కళాశాలా మందిరము ఈ నెల 17వ తేదీ శుక్రవారము సాయంకాలము 5-30 గంటలకు జరుపుదును. శ్రీ గవర్నరుగారు కథాధ్యక్షులను వహించి సంగీతరందిరి. ఉత్సవ జ్ఞాపకార్థము అనేక మంది పేదసాదలకు సుప్రభాతము భోజనములను బెట్టి కత్తెలను లగుడ నొసగెదరు.

క్రైస్తవులైన రెవరెండు జే. కూలింగు బి.ఎ., గారు:— వీరిని స్మరించుటకు వైట్ సాతకాలలో ఈ నెల 18వ తేదీ సోమవారము సాయంకాలము 6 గంటల కొక సభ జరుపబడును. కలెండరు జీ పిట్టెండ్రో గారు సభాధ్యక్షులను వహించెదరు. మా. శ్రీనివాసకృష్ణగారు, పి. పి. రామస్వామి అయ్యగారు స. హెచ్. మోలహన్ గారు, డాక్టరు ఇసాక్ గారు మాట్లాడెదరు.

సంసంగిత సమాజము:— సాతకాలపేట తిరు వొత్తియూరు మైకోడ్ 815 వార్డులకు 5 వ హిందూస్థానము 11-వ తేదీ శనివారము సాయంత్రము 6-గంటలకు రంజానాగారి గోవింద సామిరాజుగారు పు. కురు 17-వీధియందు స్వ. ముఖ్య భాగముల 15, 12 వీధియందును ఇరియద్దల భాగముల బాబు సహాయముతో ఉపకల్పమును మరణధానా కేసులు జరుపుదును.

హిందూ భాగ్యాల ఉత్సవ కార్యాలయం:— వైట్ సాతకాలము ప్రతిపదసంక్రమమును గొన్ని బహుమతులను పంపివెట్టెదరు. ఈ సంవత్సరములకు సామిరాజుగారి వీధిలో 11వ తేదీ శనివారమునాడు సాయం

కాలము 6 గంటలకు మా. వ్యాధిముక్తులు దివానాసామాను జి. సదాశివ అయ్యరు బి. ఏ. ఎం. ఎల్. గారి అధ్యక్షత క్రింద సీ యుక్తులను జరుపుదును. సదాశివ అయ్యరు సభి బహుమతులను పంపివెట్టెదరు.

రిక్కుచుకట్టడములవద్ద చచ్చిపడి యుండెను:— రిక్కుచుకట్టడపు పోలీసులలో భేదనచేసిన అను 80 వీధి ప్రాయముగల ముమ్మరి శివము పడి యుండెను. శివసోలీను వారికి తెలియగా నంతానం అయ్యంగారు వానిని బాచి ఎక్కువ పోలీసువేదననుకు కట్టియిరిగిపోయిరి. ఈ సాయం క్రమదీనిజను ఇన్స్పెక్టరు గారు శివవిచారణచేసెదరు. ఈ భేదనచేసిన కరవాలత సంఘమువారి యధికారముక్రింద రాత్రి రక్షణకోర్కీగా నియమించబడి యుండెను.

జార్జి టౌన్;— రత్నం బహు శోధుగా కరసామానుల వర్తకుడు గానున్న గోపా. ఆచారిగారి యొద్ద గుమాస్తాగానున్న అలసాందర నాయుడు పంచవారముతయారు చేయు కంపెనీవారిదగ్గరనుండి తన ముజుమాకి రాకలసిన 1268 లకు వసూలుచేసి యుక్తులమును చేసెను. మదరాసు బాంకింగ్ నుండి మజుమానిసంతకమును పోస్టరీచేసి యీగుడు స్త్రా రెండుమాసలు కొన్ని రూపాయల నవహరించెను. అంతలకు రాజధాని పేదస్త్రీలు పి-వారా ఇంటినిసెను గారు వారి పై నేరమును మోపుదల చేసి.

శరీర వ్యాధులు:— మదరాసులో నుండెడి ఉత్తమ సుఖ్యులసాతకాలలోని దొరతనమువారి వ్యాధి మోహధ్యాముల దొరతనమువారి క్రింద ప్రకారము క్రైస్తవ మునజనసంఘముందెరుములో ఎ. జి. మోహిరసుగారు వ్యాధియనుదొప్పై కెప్పెడి ఉపన్యాసముల వినుటకు ఆరువారములవరకు బోధించెదలమును అతనివ్యాధిములలో జంటు శరీరకాంత్రము, ఆరోగ్యకాంత్రము, సాతకాలలో సారోగ్యము దీర్ఘ మొదలగువానిగూర్చి చెప్పబడును ఈ ఉపన్యాసముల ప్రతిపదంక, శుక్రవారముల ఉదయము 8 గంటలకు ఫిజికల్ డైరెక్టర్లు సహాయము జరుపుదును. ఉపాధ్యాయులు, ఆచార్యులులో ప్రతి కేసునూ వారు ఉపన్యాసములకురా వార్జితులు

అడ్వోకేటు జనరలుగారికి స్వాగతము:— అడ్వోకేటుజనరలు గారు నియమించబడినందులకు మా. ఎన్. క్రిగి వాని అయ్యంగారికి మైలాపూరు కల్లుకారు నిన్నటిననున స్వాగత మిచ్చిరి. అనేకమంది సభ్యులు విచ్చేసిరి. సంగీతాది విసోదములను మనోజ్ఞముగా కె. పి. గోవింద మెనక సలిపెడి. సభ్యులసభలు జీ ఆర్. వెంకటరామకృష్ణగారు, జి. వి. గోపాలస్వామి మొదలయ్యారుగాను, వి. సి. శేషచారి గారును వారిని కొనియాడిరి. ఈ పదవిని బొందుటవలన అయ్యంగారు ప్రజలక్షేమమునకై శ్రద్ధగా పనిచేయువలయునని వారుకోరిరి. అయ్యంగారు తినియుల ప్రభుత్వర మిచ్చిన వెనక వ్యాధి మూర్తి సదాశివ అయ్యంగారు వారికంతమన పూజలను చేసిరి. పిమ్మట ఈ కార్యక్రమలతో సభ ముగిసెను.

దారుణముగు రైలు వే ప్రమాదము
పిల్లవాడు చనిపోవుట.

నిన్న సాయంకాలము 6-55 నిమిషములకు కోడంబా నాడు రైలువే ప్రమాదము దారుణముగా ప్రమాదము జరిగెను. వైదాపేటనుండి రైలువచ్చి తప్పుకుట్టలమీదనుండెను. అంతట ఎక్కువనుండి, రెండవ ఆఫీసునుండి వచ్చుచుండెను. 12 వీధిసంక్రమణలకురవాడు, తప్పుకుట్టలమీదనుండి రైలు నిగి, ప్లాటుఫారముమీదకు వచ్చుచుండగా “ఆరు, ఆరు” అని వేదననుమాపుకు మొత్తుకొనుచుండెను, విరిసియకొనక పట్టలను చాటబోయెను. పిల్లవాడు పట్టలమధ్యకు వచ్చుకప్పుటికి ఇంజనవచ్చియినపడిగోయెను పాపమామరదొవ్వకుండుని (సామముల వెంటనేపోయెను. బాబుడు మహమ్మదీయుడు. ఎర్రపిల్లవాడైనది ఇతనినగ్గ బాదతెలియకదు. చాలమంది మహమ్మదీయులవచ్చి శివము మూడుమూడు గాని ఇంత వరకు ఎర్రమగు గుర్తించలేదు. పోలీసులు వేదనకువచ్చి సంగతి సందర్భములనుచెబించుచున్నాను. రాత్రినుండి, పిడు పదిగంటలవరకు, శివము రైలుకుట్టలమీదనున్నది. వా లుగు తాటియాకులను మూత్రము దానిమీద కప్పి.

చెన్నైపురి ఆర్థిక సంఘము.

దొరస్వామి అయ్యంగారి యుపన్యాసము.

చెన్నైపురి ఆర్థికసంఘమువారి యాజమాన్యముక్రింద నిన్న సాయంకాలము రాజధాని కళాశాలనుంచు జరిగిన సభలో విశేషములవద్దనుండి మనము సామ్యుతెచ్చుకొని పరిశ్రమమున్నగువాని పెట్టుబడివిషయమై జి. కోరస్వామి అయ్యంగారికి వ్యాసమును జదిపిరి. ఆచరియి. ఎల్. హాకోల్లు ప్రా ఆర్థికగారు సభాధ్యక్షులు వహించిరి.

మనము ఇతరదేశములలోని వారివద్ద సామ్యుతెచ్చుకొన కలసిన యవసరమును గురించి చెప్పెనతనివార, దేశము నెమ్మదిగ నున్నది గనుక, ఇతరదేశములవారివద్ద సామ్యుతెచ్చుకొని పరిశ్రమలు రైలువేలనుపొంది దేశసంపదన వృద్ధిచేసికొనవలయునని దొరస్వామి అయ్యంగారు చెప్పిరి. అంగ్లేయభగవానులును నకు చాల సామ్యుతెచ్చుట పెట్టుబడి పెట్టి వారు. ఈసామ్యుతెచ్చు రెండువంతులు రైలువేలక్రింద పెట్టి యిచ్చు రైలువేలవలన దేశమునకు కలుగుచున్న లాభములను, ఆవాదు మనబట్టిమాదగా మరలకొంతసామ్యుతెచ్చుట పెట్టి కొత్తవానిని వేయించుట సంభావ్యము. కనడాలో రైలువేలభిన్నుది పొందటవలన మూలముల లన్ని పొందెను అందు కల్గినసాయము వృద్ధియైనది. అక్కడవిశేషపురైలువేయెర్పాటులవలన బోలెడు భూమి సేవ్యమగుచున్నది. 1898 నుండి 1911 వకు హిందూ దేశములోని విశేషవ్యాపారము రెండురెట్టయినది. ఇంత యధి వృద్ధికి కారణము రైలువేలు. మనము విశేషముల దగ్గర తెచ్చుకొనుచున్న సామ్యుతెచ్చు కట్టి చాల తక్కువ. మాటికి 8 1/2 మెదలు గిడ్డి రూపాయల వరకు వడ్డీ కట్టుచున్నార మనసామ్యుతెచ్చుకొని పరిశ్రమలకు రైలువేలకు పెట్టుకొని నందలన లాభము ఆపవలెను. ఇతరదేశముల వారివద్ద సామ్యుతెచ్చుకొని, కడ అప్రెంటిస్ యున్నగువారు బాగుండిరి. వారినిలే వారినియెను బాగుపడవచ్చును. పెట్టుబడి విషయమై విశేషముల దగ్గరనుండి యాదేశముల దగ్గర నుండియూ యను విశేష చిన్నవృద్ధి దేశముల దగ్గరనుండియే సామ్యుతెచ్చుకొనుట యుక్తము. విశేషముల దగ్గరనుండి సామ్యుతెచ్చి రైలువేలకని పరిశ్రమలను పెట్టెను, కల్గిన సాయాభివృద్ధికి సామ్యుతెచ్చుకొనుచుండుటలేదు. కల్గినసాయాభివృద్ధికి మనవారివద్దనుండియే సామ్యుతెచ్చుకొని వినియోగించు కోవలయును. మనదగ్గరనున్న సామ్యుతెచ్చుకొను కంటెనెరులకును సందా. సామ్యుతెచ్చుకొను సకాశము క్రిందకు పోవుటవలన పరిశ్రమలకు పెట్టుబడి పెట్టలేకుండునన్నాము. కావున విద్యాధికులు తమవద్దనుండు సామ్యుతెచ్చు పారిశ్రామికాభివృద్ధికి వినియోగించి తదితరులకు మార్గదర్శకులు కావలసియున్నారు.

ఉపన్యాసాలతెలుప విషయ చర్యజరిగెను.

రైలువేల యభివృద్ధివలన, మనదేశమునందలి, పంటలవృద్ధి కాలేదని ఆర్. స్వామి సభాధ్యక్షులు గారు వెలవిచ్చిరి. తిండి తిన్నలను పండిరాని ఇతరపంటల వృద్ధిపొందినమాట వాస్తవము. రైలువేల మీద ఇంక సామ్యుతెచ్చుకొనుచుండలసిన కాలము తక్కువది. కల్గినసాయాభివృద్ధికి చాలగ భిన్న పెట్టుబలయును. విశేషము మనదేశమునకు గోమభివ్యాప్తియుగ వచ్చినదని విద్యాసాగరసాంధ్యగా రిరి. భారతీయులు కేలము వడ్డీనే కాకుండు, అంగ్లేయపరిపాదకును, వాచిచేయు యెర్పాటులకును సామ్యుతెచ్చుకొనుచున్నవి. భారతీయులకు సమ్మతు లేనందు తిని కట్టుబట్టుటలనుచేసి విశేషములనుండి సామ్యుతెచ్చుకొనుచున్నాము. దేశములోని గలలను భారతీయులు సామ్యుతెచ్చి పనిచేయించలయును గాని విశేషములవద్దనుండి తెచ్చి పనిచేయించుకూడదు.

రైలువేలవలన దేశమునకు చాలలాభముగ నుండును. కనక రైలువేల నిర్మాణమునకు విశేషములవద్దనుండి సామ్యుతెచ్చి పెట్టుబలయునని జి. డి. ఛెప్పెరుగారిని చెప్పిరి. లాభమంతయు వారి పోతుండ కట్టుబట్టుటలు చేసి దొరతనమువారు విశేషము వారివద్దనుండి సామ్యుతెచ్చిపరిశ్రమలున్నగువానికి పెట్టుబడి పెట్టలేవని నలేకుంగా రిరి.

రైలువేలవలన వాగరకము వృద్ధిమన మార్గములకు గురించి నేటముగానుచున్నట్టింది పరిశ్రామిక వ్యాపారసాయకవృద్ధికి, దేశములోని సామ్యుతెచ్చు వినియోగించ వలయునని చెప్పిరి.

చర్యను ముగించుచు ప్రాధికారులు తినిసంత లాభ ముండునన్నది రయలుకలు విచ్చింప బడుచున్నది చెప్పిరి. వాలుకొట్ట రూపాయలను చెన్నైరాజధానిలో కైలువేల నిర్మాణమునకు భిన్న పెట్టిరి. మాటికి రూపాయలకును వడ్డీకట్టుచున్నది. ఎక్కువోదేశములోని డబ్బువచ్చేవరకు కల్గియును. సాగించుకొండ దారకానుకూడదు.

THE GREAT WAR.

Mr. Balfour's Rebuke to Mr. Churchill.

DOMINIONS AND POST-WAR PROBLEMS.

Naval Movements in the Baltic Sea.

[Reuter's Agency.]

Great Britain.

Operations on North West Frontier and Aden Hinterland.

Mr. Chamberlain's Statement.

LONDON, March 9. In the Commons Mr. Chamberlain said that the situation at Aden was unchanged. A small column inflicted casualties on the Turks on the 24th February. He expected to receive from the Government of India shortly a report covering all recent minor operations on the Northwest Frontier and elsewhere including Aden. On the receipt of it he would consider the question of its publication. Arrangements had been made to utilise suitable river craft from the Nile and elsewhere for the transport of troops and the accommodation of the wounded in Mesopotamia.

Mr. Balfour's Reply to Mr. Churchill.

LONDON, March 9. Speaking in the House of Commons, Mr. Balfour replied to Mr. Churchill, saying that the latter's speech was unfortunate, both in form and substance. He re-affirmed the continuity of the Admiralty policy. Construction compared most favourably with anything ever accomplished. He pointed out caustically that under the Churchill regime skilled shipwrights were allowed to enlist and that Mr. Churchill had used guns and gun mountings destined for breadtroughs for monitors. Nevertheless the Fleet was more powerful than in Mr. Churchill's time and would be stronger every month.

Mr. Balfour's Firm Declaration

Concluding his speech Mr. Balfour said that he had listened to Mr. Churchill's suggestion to recall Lord Fisher with profound stupefaction. He paid a warm tribute to Admiral Jackson and declared that he would hold himself contemptible if he yielded to the demand for Admiral Jackson's removal.

A Note of Warning.

Mr. Churchill rose immediately and asserted that he tried to impress the Country with the necessity for construction at highest speed and that a note of warning should be sounded.

Naval Construction.

Mr. Balfour in the House of Commons, said that some armoured cruisers which had been lost were not being replaced. Our superiority therein was uncontroverted. It was possible impossible to increase the rate of construction of other classes until labour was diluted. Skilled labour was brought back from the front or men at present content with small earnings were somehow induced to work more. (C. and M. Gazette Cable.)

Suggestion of Slackness Repudiated.

In the House of Commons Mr. Balfour warmly repudiated the suggestion of slackness. Let us, he said, dismiss vain and empty fears. Mr. Balfour's rebuke to Mr. Churchill is regarded as one of the severest ever delivered in the Commons. His tone in referring to Mr. Churchill's previous attacks on Lord Fisher was particularly scornful.

Mr. Churchill's explanation is described as lame.

Mr. Balfour Praised.

The Papers unanimously praise Mr. Balfour and consider that Mr. Churchill only succeeded in hurting his own reputation and increasing confidence in the Admiralty.

The "Daily Telegraph" says that the reason why Lord Fisher was summoned to the War Council was to ascertain his views on the progress of building Warships.

War Council.

Lord Fisher Attends.

LONDON, March 9. Lord Fisher attended the War Council yesterday.

Dominions and Post War Problems.

Australian Premier Interviewed.

LONDON, March 9. In an interview with Reuter's representative, Mr. Hughes, Premier of Australia, said that Australia intended to eradicate German trade root and branch. He had come at the invitation of the Imperial Government to discuss war matters, including the position of the Dominions at the Peace Conference, also the policy regarding the question of German influence in the trade of the Empire. He had proposals to submit on all these topics. It is understood that Mr. Bonar Law will begin a conference with Mr. Hughes to-morrow.

There is reason to believe that meetings between Mr. Hughes and Mr. Massey, the New Zealand Premier, and Sir Robert Borden, the Canadian Premier resulted in an agreement on many important points affecting the three Dominions. Mr. Hughes, therefore, will meet the Imperial Government in a unique position representing three Dominions.

Mr. Hughes during his five weeks stay intends to speak frankly to the public on post-war problems. Sir Robert Borden will soon be here, and he and Mr. Hughes will meet and confer with Mr. Massey in Canada if Mr. Massey does not reach England before they leave.

[Dominion Premiers and Imperial Affairs.

LONDON, March 9. The "Morning post" says—Mr. Hughes, Australian Premier, emphasises that he is not empowered to represent any Dominion except Australia, though Canada, New Zealand and Australia have agreed on certain matters. It is understood that the Imperial Government will confer with the Dominion Premiers separately.

Australians in France.

Defence Minister's Speech.

LONDON, March 9. There has been much speculation regarding the speech of Mr. Pearce, Australian Minister of Defence, and Melbourne now cables that Mr. Pearce who was praising the defence of Verdun, said that some where in France under General Joffre there was a splendid Australian siege brigade which was probably the finest body of men which ever marched through the streets of Melbourne.

Brewing Materials.

Reduction in Importation.

LONDON, March 9. Mr. Runciman stated to-day that brewers had agreed to reduction of importation of brewing materials by one third saving 2,00,000 tons.

"ARABIC" AND "BARALONG".

Scathing Reply to German Note.

Sir E. Grey's Request for and Enquiry.

LONDON, March 8. In a White Paper published to-day Sir Edward Grey replies on the 25th February to the German Note of the 15th January. Sir Edward Grey reaffirms emphatically the details regarding the submarining of the "Arabic" and pours ridicule on the German version, according to which forty-nine people lamentably perished on the "Arabic" because this too bellicose liner gratuitously attacked the unoffending submarine. The White Paper deals equally drastically with other cases, strongly maintaining that the brutal ignoring of the laws of humanity in warfare and the German conclusions about the "Baralong" case are quite inconsistent with those of the British Government and are based on statement inconsistent with each other. Incidentally it may be added that the only witness on the German side whose antecedents it has been possible to examine was not at sea when the events occurred, of which he claims to have been an eye-witness. Sir Edward Grey, therefore urges a complete and impartial enquiry into the four contemporary episodes.

A Discovery in Kent.

LONDON, March 9. A portion of a Zeppelin propeller has been found in Kent.

The Loss of the "Persia."

LONDON, March 9. In the House of Commons Mr. Runciman said the Board of Trade had decided not to hold an investigation in the loss of the "Persia".

Lord Curzon.

LONDON, March 9. Lord Curzon will undergo an operation.

LONDON, March 9. Lord Curzon is progressing favourably.

The Agha Khan.

LONDON, March 9. The Aga Khan has gone to the Continent.

The fire on the "Nellore" is being got under.

LATER.—A Lloyd's telegram from Malta states that the "Nellore" has been scuttled and beached at Sliema Creek. The fire has been extinguished.

France.

The British Communique.

LONDON, March 9. The British communique says near Grenay there has been trench mortar fighting during which we considerably damaged the enemy's defences. Last night the enemy sprang a mine near Ypres-Commines Railway but did no damage. To-day our artillery bombarded the vicinity. By exploding a mine east of Laventie we interrupted the enemy's mining. The enemy shelled our position east of Vermilles.

The Paris Communique.

The Paris communique says the enemy west of the Meuse attempted to advance again under the cover of intense bombardment. His attack in great strength against Bethincourt was repulsed. The French counter-attacks in Corbeaux

TELEGRAMS.

Wood which the Germans penetrated on Tuesday ejected the enemy from a greater part of the wood of which the Germans now only hold the eastern extremity. Bombardment on the right bank of the Meuse was again very intense in the region of Douaumont where the Germans unsuccessfully attempted to attack our lines east of the Fort. The enemy infantry attack reoccupied Hardaumont Redoubt which we captured on Tuesday. There was severe cannonade in Woivre. Our batteries on the heights of the Meuse vigorously replied to German artillery. A bomb attack in Upper Alsace regained us the trenches east of Seppois which the Germans occupied on the 12th February. We carried out a destructive bombardment of the Enemy works north of Aisne and in Argonne. Sixteen French aeroplanes dropped 124 bombs on the station at Metz-Sablons hitting trains. A German air squadron tried to pursue them but the French machines returned to the starting point with the exception of one which was compelled to land owing to an engine trouble.

LONDON, March 9.

The French official statement says there is no change north of Verdun. German bombardment continued west of the Meuse but no infantry attack was attempted. The French batteries are replying vigorously both westward and eastward of the Meuse. There was lively artillery activity in Woivre. The French are bombarding Blonze, Grimaucourt and Fresnes. The German attack on the railway and on Manheulles was smashed by artillery and infantry fire.

The French attacked eastward of Maisons de Champagne and won back the trenches seized by the Germans on the 6th March. They took a number of prisoners and repulsed the German counter-attack. The French batteries are bombarding the German motor.

LONDON, March 9.

PARIS.—Official announcement says west of the Meuse the Germans at night made several attempts to repair their failures of yesterday. Two attacks preceded by intense bombardment against Belhencourt were stopped by a French curtain of fire and the Germans were unable to debouch from Corbeaux Woods.

Renewed German efforts failed to dislodge us from the wide tract which we re-captured and are consolidating. Obstinate struggle continued east of the Meuse between Douaumont and Vaux. The Germans delivered several attacks with large forces against our entrenched positions but were completely repulsed in spite of intense artillery preparation and violence of their assaults. Some elements of German infantry penetrated Vaux for a moment but were driven out with bayonet.

There was intermittent bombardment in Woivre. The French brought off a clever little Coup-de-main in Bois-Le-Prete taking a number of prisoners. The French bombardment in Argonne continues.

Russia.

Cola Occupied.

Turks Driven Back.

LONDON, March 9. The Petrograd communique says:—We continue to drive the Turks beyond Mapavri. We have also occupied Cola 27 miles westward of Kermanshah and 100 miles from Baghdad.

Russian Advance.

Towns Taken in Asia Minor and Persia.

LONDON, March 9. PETROGRAD.—A communique says:—In Asia Minor we captured Rizeh mentioned in the communique on the 6th, and in Persia we occupied Seenen fifty vests north of Kermanshah.

Turkey.

Riots at Constantinople.

LONDON, March 9. The "Daily Telegraph's" Rome correspondent says arrivals from Constantinople report that the receipt of the news of the fall of Erzerum led to rioting. German Officers in the streets were followed and stoned. Enver Pasha defended himself with a revolver. All the Germans sought refuge at Pera and Galata. There were disturbances also among the troops and on the warships. German and Austrian troops from the Balkans restored order. Many were killed in the riots at Smyrna. Martial law was proclaimed. (Pioneer cable.)

Italy.

Military Importance of Valona.

Italian Preparations for Defence.

LONDON, March 9. ROME.—A semi-official statement says that Lieut General Piacentini has been appointed Commander of the special Italian corps in Albania. The appointment of a General of such high rank and the despatch of several divisions to Albania are consistent with the great military importance of our holding Valona.

Greece.

Withdrawal of German Effectives.

LONDON, March 9. PARIS.—A Salonika telegram states that numerous German effectives have been hurriedly withdrawn from Macedonia.

CANADA.

A Reprieve.

LONDON, March 9. The Canadian Lieutenant Codera (sentenced to death for murder of Sergeant Ozanne at Greysheet) has been reprieved with a view to commutation of sentence.—(C. and M. G. Cable.)

THE IMPERIAL LEGISLATIVE COUNCIL.

Salt Resolution by Babu Surendra Nath Banerjee Lost.

MALARIA AND COLLEGE OF SCIENCE RESOLUTIONS OPPOSED BY SIR S. NAIR AND WITHDRAWN.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENT.)

(By Wire.)

MR. SURENDRA NATH BANERJEE.

DELHI, March 9.

Mr. Surendra Nath Banerjee followed Sir Ibrahim Rahimtullah and moved his salt Resolution with the permission of the Chair, which was identical with the one moved by Sir Ibrahim Rahimtullah, and the second portion of which urged that the duty should be one rupee two annas per maund. He said that his Resolution would appeal to the sympathy of every one, for with one or two exceptions it was a poor man's budget. He would have accorded whole hearted support to the scheme of taxation if he were convinced that the taxation was necessary. He submitted that no case had been made out for fresh taxation. If there was a deficit it ought to have been made by a loan. He examined the financial position of the last 20 years and said that from 1894-95 to 1913-14 there were seventeen years of surpluses and three years of deficit. The seventeen years of surpluses gave them a total of 40.9 millions. The deficit amounted 8.4 millions. Thus during the twenty years there was a surplus of 32.5 millions. Nay, the surplus was more, for it did not include one million provided for famine insurance. It was charged off the accounts, though when famine occurred and an expenditure was incurred it was shown into the accounts. Therefore the outstanding fact of the situation was that in 20 years they had got a huge surplus which was applied to the extinction of the national debt, which to-day stood at 1.3 million pounds. The total debt of India on the 31st March, 1915, amounted to 276.5 million pounds, out of which 233.2 million represented expenditure on construction of Railways, 41.2 represented expenditure on irrigation, and 9 millions pounds represented expenditure on Delhi. Deducting this amount from the total national debt, we had it reduced to 1.3 million pounds. Mr. Banerjee held that railway and irrigation debts were investments and brought in profits and should not be regarded as part of the national debt. In 1912-13 and 1913-14 railway and irrigation investments brought in a profit of 5.9 million pounds, and in 1914-15, notwithstanding the war, there was a profit of 3.1 million pounds. There were indeed temporary debts, such as savings bank and provident fund deposits. On the other hand there were advances to Presidency Corporations, Municipalities, and District Boards, Native States and landholders. Therefore, practically there was no national debt, and the deficit of an abnormal year should be met by a loan. Our funds were elastic enough to meet such demands as the new situation might require after the war. Further the surpluses of the Government of India were always underestimated, and estimated expenditure always fell short of actuals, and the surpluses had to be kept down by Imperial doles. In 1911-12 it came up to two millions, and in 1912-13 to 3.9 millions, while Imperial surpluses in 1911-12 were 3.9 millions and in 1912-13 3.9 millions. He submitted that the country had been overtaxed, and the balances to the credit of the Provincial Governments stood at the enormous figure of seven millions, when the prescribed minimum balance was only one. In conclusion Mr. Banerjee analysed the arguments of Sir William Meyer and observed that the surrender of ninety lakhs of rupees by not enhancing the salt duty would only result in the reduction of the closing balance of 1916-17 estimated at 24.2 millions. The closing balance of 1915-16 was 23.8 millions in the revised estimate. The surrender of the salt duty would thus reduce the closing balance to what it was nearly last year.

PANDIT MADAN MOHAN MALAVIYA.

Pundit Madan Mohan Malaviya, in supporting Sir Ibrahim Rahimtullah's resolution, pointed out that in spite of previous discussions, the importance of the question of imposition of additional duty on salt compelled further discussion, and the speaker urged the Finance Member to reconsider it and be content with the surplus arising out of other new taxes. Pundit Malaviya pointed out that the position of the non-official Members was powerless in effecting a change in the budget, as they were never taken into confidence in framing it, and urged the Government to make a new departure.

SIR WILLIAM MEYER.

Sir William Meyer, opposing the motion of Sir Ibrahim Rahimtullah, observed that the present discussion was taking up for little purpose the time of the Council in view of the discussion that took place at the last sitting of the Council. He said that the main argument urging the giving of increase was the undesirability of having a surplus of one million pounds. Whatever might be said in support of this in time of peace, he was of opinion that in times such as those through which the country was passing it was not too much. The Government were living in a period when their revenue estimate might be badly distributed. Last year they had to undertake a large expenditure owing to the increased demands of the war, and they were saved only by the timely increase in railway receipts, and they could not again be grumbling next year in the hope of getting the same. It was impossible to work on narrow margins. Again, even supposing that they were in the end faced with a deficit, they would not resort to the British money market, for that would embarrass His Majesty's Government's financial operations. The second argument was that the present interest would lead to a dislocation of retail prices entailing more than proportionate hardship upon the poor. Sir William Meyer was of opinion that the four annas increase, while it brought an appreciable income to the Government, would not press so hardly as was expected upon the poor. The maxim of borrowing whenever they were in need was not a good or practicable one. As for the actual balance on hand he was of opinion that Mr. Banerjee had included foreign elements, and said that the actual balance was not more than 1,70,70,400. Sir William Meyer then referred to Pundit Madan Mohan Malaviya's appeal to avoid controversial matters in deference to the

unanimous wish of the Council, and remarked that he could not find such an unanimity as he referred to, seeing that two members of the Council, Mr. Das and Mr. Shafi, had expressed themselves in favour of it as well as probably Sir Fazlulbhooy Currimbhoy. Thus there was no unanimity. They could not also allow the maxim of controversy to be imported into financial matters, which, after careful consideration they had decided upon. As for the appeal made by the same member that unofficials might be taken into confidence in framing the Budget, he said it was always open to any one of the Council, as well as the residents of the country, to make suggestions they might think necessary, and he was glad to state that, as a matter of fact, some members of this Council had submitted some suggestions. But to admit formally an independent body to come between the Budget and the Government whose business it was to make it, was out of the question. It had been also suggested that the Government might now rest satisfied with an estimated surplus of four hundred thousand pounds, and that, if necessary, later on, by the executive power in Government, might increase the duty by four annas. But he deprecated the uncertainty to which this would lead and the consequent speculation this would result in. The results of such a state of suspense would be much more hurtful to the interests of the poor than what might be the outcome of the present definite and small increase.

RESOLUTION LOST.

Sir Ibrahim Rahimtullah, replying, warmly combated some arguments advanced by the Finance Member and declined to withdraw his resolution, which was put to the Council and lost.

Anti-Malarial Operations.

MR. S. N. BANERJEE'S RESOLUTION.

Mr. Surendra Nath Banerjee moved his next resolution, to the effect that grant to the Province of Bengal be increased by six lakhs or such other suitable sum as may be deemed necessary for carrying on anti-malarial operations in selected areas. He said that the present resolution was a corollary to the one he moved in February and which the Government was pleased to accept. He was grateful to the Government of India for issuing prompt instructions to Local Governments in the terms of the resolution. He held, however, that the adoption of anti-malarial measures required heavy expenditure. The Government could not sit idle when people were dying from a preventable cause. He quoted Dr. Bentley's report and anti-malarial operations in some parts of Bengal and said that some expenditure was immediately necessary if prompt measures had to be taken, and money could not be better spent than in saving human life and ameliorating human suffering. In conclusion he said that expenditure might be stinted in other matters. The demand of six lakhs which he made, was exceedingly moderate and would just enable the Government of Bengal to apply anti-malarial measure in selected areas. Efforts in this direction in the past had been spasmodic.

Sir S. Nair's Opposition.

Sir Sankaran Nair opposed the resolution on the ground that the Government of Bengal had not asked for any money, and they had not said that they had any anti-malarial measures in view. The resolution, on the face of it, seemed premature. Mr. Banerjee ought to have put forward his suggestions before the Local Government and moved his resolution in the Local Council. Sir Sankaran Nair reminded the Council that the Government of Bengal had a large balance which they could not draw upon without sanction.

Mr. Surendra Nath Banerjee, replying, asked for an assurance and withdrew his resolution.

Equipping Calcutta University's Science College.

He moved his next resolution for the grant of three lakhs for meeting the cost of equipping the Calcutta University College of Science. The speaker alluded to the benefactions of Sir Tarak Nath Palit and Sir Rashbehari Ghose, pointing out that the nation was the successor to the latter, and said that the Calcutta University had come up from time to time for grants, but with no result, and hence greatly handicapped.

Sir Sankaran Nair opposed the resolution, pointing out that no application had been received from either the University or the Government of Bengal.

Mr. Banerjee replying, asked for a sympathetic assurance of a benevolent nature.

He withdrew the resolution.

Special Training of Medical Students.

DR. M. N. BANERJEE'S RESOLUTION.

Dr. M. N. Banerjee moved his resolution, which was as follows:—"That this Council recommend to the Governor-General-in-Council that Local Governments be asked to consider the advisability of establishing institutions for the purpose of giving medical students a special course of training conducted in the vernaculars so as to qualify them for ordinary medical practice in rural areas, and of encouraging and assisting deserving private enterprise to provide such medical education." He said that the question of supplying sufficient men trained in western methods of treatment had been engaging the attention of the Government even from as far back as 1839 when Hindustani classes were opened in connection with the Calcutta Medical College for the purposes of military service. And now there were vernacular medical schools for Hospital Assistants all over India intended for providing a lower preliminary education with a shorter course, and lower standard of examination than was arrived at in Medical Colleges. But that object was being ignored very largely, and the students of these classes were subjected to the whole course of medicine and to attaining knowledge which would be of no use to them in their after-life. As the Committee appointed in 1878 by the Bengal Government said, there seemed to be some confusion of ideas between the standard aimed at and that

actually realized. The former was complete medical education, and the latter was probably the lowest standard achieved by any medical school. And that evil had been lately aggravated by Local Medical Registration Acts. Rules since framed of having lectures and examinations in English had already affected private institutions. The remedy lay, he said, in going back, if possible, to the old standard, or, if that was not possible, in starting new institutions with the humble aim of training humble village practitioners. Their aim should be to give a through training which would make them efficient practitioners capable of dealing, not indeed with complicated disease, but such as prevailed in the country requiring quiet treatment. One of the main conditions of success of the scheme was that they should be recognised as qualified practitioners. He then referred in conclusion to the scheme proposed by the Mysore Government.

Sir P. Lukis, in replying to the motion of Mr. M. N. Banerjee, said that he had been informed that there was a steady and increasing demand for the kind of medical practitioners contemplated in the Resolution, and that the difficulty of having vernacular schools before had new adoption owing to the advisability of vernacular text books, at any rate, in Bengal. Hence Dr. Banerjee had his most cordial support, but he would give it only under three conditions. Firstly, these Vernacular institutions should be run entirely as separate institutions; secondly, these practitioners should not be entitled to practise outside the rural areas, as their advent into towns would lead to competition with the already practising men and women and lastly, in the interests of the public, these institutions should submit to some form of outside control and inspection so as to insure strict adherence to whatever standard is finally agreed upon. On these conditions he would support the resolution, which he trusted the Government of India would be able to accept.

Sir Reginald Craddock, on behalf of the Government of India, accepted the resolution and said there were many reasons for which they have sympathised with the resolution. The Government of India would address Local Governments on the subject.

Mr. Surendra Nath Banerjee supported the resolution, which he said was in accord with Bengal public opinion. He criticised the reservations laid down by Sir P. Lukis.

Pundit Madan Malaviya thought that the resolution was not brought a day too soon. He urged the establishment of schools for indigenous systems of medicine.

The Hon'ble Mr. Achariar, who was the only one that opposed the resolution, said that he suspected that the acceptance of this resolution was a possible attempt at undermining the opposition to the Bogus Medical Degree Bill. He could not understand how ill-equipped and ill-thinking students such as would read in these schools could be of any use. Vernacular education in Western medical system would be a huge failure. He could understand Unani and Ayurvedic students being trained in this way, but he could not understand how the other students could be helpful in combating diseases. "I suspect," he said, "I am bound to oppose it, and I oppose it."

Mr. Barua strongly supported Mr. Surendra Nath Banerjee in opposing the limitations imposed.

Mr. M. S. Das said he was sorry that there was opposition to the resolution, which was only meant to afford relief to suffering humanity. He hoped that the Government would encourage the writing of medical books in the vernacular in order to meet the object of the resolution.

Dr. M. N. Banerjee replied at length to the observations of Mr. Achariar who opposed the resolution. He narrated the efforts made in Bengal to impart medical education through the medium of the vernacular. He said that medical men even half-qualified were certainly much better than having no medical men at all. Referring to the observations of Sir A. Lukis, Dr. Banerjee thought that Government control was essential.

The resolution was put and carried.

Revenue and Expenditure.

MR. CLAUDE HILL.

Mr. Claude Hill, in introducing the heads of "Revenue and Expenditure" standing against his name, said that though the expenditure had had to be rigorously cut down, utilizing the present period by preparing for well-devised expenditure by preparatory and experimental work, they had a Tanning Expert to report on the feasibility of promoting industry on a large scale and a Forest Engineer was working at present in the United Provinces. A Chief Conservator has been sanctioned for Bombay and the United Provinces, while an addition of ten Imperial Officers, two Deputy Conservators and sixteen Assistant Conservators had been made to the latter. The re-organisation scheme for Assam had to be deferred until budget provision could be made. As illustrating the work of preparation, he mentioned the inter-provincial conference, agricultural education and the recent periodical meetings of the Board of Agriculture. We hoped for good results from the deliberations of the first. The second conference supported the subject primarily with a view to the promotion of improved agricultural methods and consequential advance in economic progress. It had come to the general conclusion that direct teaching of agriculture in ordinary Indian schools was impracticable, although as far as possible it was desirable to adapt text book of rural schools to ordinary surroundings and occupations of pupils. In regard to the direct teaching of agriculture the Conference was very favourably impressed with the results achieved in vernacular agricultural schools in the Bombay Presidency and suggested that the extension of these should be considered. At the meeting of the Board of Agriculture measures for the improvement of breeds of plough cattle and cattle generally, from the carrying point of view, were considered. The possibility of reviving the indigenous silk industry has been investigated by Mr. Maxwell Lefroy, and his report would be ready by the close of the current calendar year.

Turning to the revival of natural indigo, he said that the Indian problem here was how to improve the cultivation of indigo so as to increase the output of indigo in natural plant and how to standardise the products so that it should be possible to compete in the matter of convenience and economy with the synthetic article. The question of appointing an expert chemist to enquire into the matter from the point of view of manufacture from natural produce was under consideration, but a permanent advance could not be secured from such an attempt unless it was found possible to establish the industry on a permanent basis after the war. For that it was essential for planters to make some arrangements to bulk their products and to adopt some

TELEGRAMS.

Post Box, 167, G.T. MADRAS.

మి బాయిలర్లు

విశేష కాలము పనిచేయవలెనన్న "ఇంగ్లీషు బాయిలర్లు కామ్రోజియన్"ను యువయోగింపవలయును. దానినుపయోగించిన బాయిలర్లు త్రుళ్ళు పట్టి పొక్కులు పొక్కులుగా లేచి చెడిపోకుండుటయే గాక మెల్ల ప్లేట్లుకు చక్కని మెరుగు నిచ్చును; ఆవమునున్న గొట్టములనున్న త్రుళ్ళు పట్టకుండగను సుభ్రముగా నుంచును. ఈ కామ్రోజియన్ యువయోగించినచో సంవత్సరముల తరబడి బాయిలర్లు చెడిపోకుండ ఎప్పటి కప్పుడు శ్రోతవానివలె నుండును.

దానియొక్క యువయోగమును గురించి యు సలహాను గురించియు అసలుయేజుట్లకే ప్రాయవలయును.

5 గాలములుగల రమ్ము 1-౩ రు. 22-8-0.
ది రిలయన్సు పొండిగ్రి అందు ఇంజనీరింగు వర్క్సు
తపాలపెట్టె నెం 553 రు మదరాసు
(వై కామ్రోజియన్ గోడవర్క్సు ఈ పత్రిక చేరుటాడే వాదానాంప గోడవర్క్సును.)

ఆయుర్వేదమందు మిక్కిలి

యువయోగ కరమైన గ్రంథము.

ఆయుర్వేదము యావద్భములయొక్క శాస్త్రీ క్త ఉపయోగ విధానమును, ఔషధములయొక్క పట్టికయు నుంచును.

ఈపుస్తకము దీక్షింది విషయములుండును.

1. రోగచికిత్స,
2. ఆహారవిధానము, ఇతర విషయములు
3. విషములు బానిశైవ్యములు
4. సంస్కృతపదములు గలిగిన మూలకలకు సరియగు లాటిని పదములు గలిగిన చిన్ని భాషాపదము.
5. హైందవ అంగ్లేయ తూనికల తారతమ్యము.

డెన్మిస్టెజిXII ఎం. ఓ. 228 పుటలు. వెల 0-8-0

వ్యవహారములన్నియు నాంగ్లేయ భాషలోనే జరుపవలయును.

చెన్నపురి రాజధానిలో ఏజంట్లు కావలయును.

The Zandu Pharmaceutical Works
The Aurvedic Pharmacists.
Elphinstone Road, Bombay, 13.

శ్రీత్యాగరాజశతకీర్తనస్వరావళి

శ్రీ త్యాగరాజ స్వామిలవాళి కీర్తనా రత్నంబులలో యొక్క నూతనిది (100) స్వరపరచి, తాళపంపకములు చేసి, సాయాభాగముల కనుపింపబడి, ప్రభవతీ సాధించి బాహురతు ముఖ్యమనటుల, మహాద్వాంసులైన బ్రహ్మశ్రీ, పట్టమ సుబ్రహ్మణ్య శాస్త్రి కిచ్చుండను సీ. ఎస్. కృష్ణస్వామయ్యచే, పుష్ప, తాళ, గతుక యాత్రము లగు సంజ్ఞావిధాన్ము లేర్పరచబడి, మంచి కాగితము, ఆచ్చు, బ్రెండు చేయుచు సిద్ధముగా నున్నది.

వెల రూ 3-8-0. ఓ. పి. నెలం.

వలయువారు :-

గ్రంథకర్త "ప్రాచీన సంగీత పుస్తకశాల"

8/12, ఆలంగాతాపిల్లపేడి, తిండిల్లికేడి, మదరాసు.

THE ANDHRA MEDICAL JOURNAL

ఆంధ్ర వైద్యపత్రిక.

(ప్రస్తుతము మూడునూసముల కొకవర్షాయము ప్రకటింపబడుచున్నది.)

ముద్రణపండిత సిద్ధమైనానున్నది.

వైద్య వైద్యము బోధించు అనేకపద్ధతుల వైద్య శాస్త్రములకు గల సహజముల తరస్కర వైద్యమును భిన్నాభి ప్రాయములను పాటించక సమస్త వైద్యముల వైద్యశాస్త్రములయందు సత్యమును ఈ పత్రిక బోధించును. ప్రపంచమందలి సమస్త వైద్యవైద్యములను దానియొక్క సంకల్పచరిత్రకు చతురము ఈ పత్రికా మూలమున గ్రహించగలదు. వైద్యశాస్త్రములు గొప్పశాస్త్రములను గ్రహించి చికిత్స చేయు మార్గములను, వైద్యుని పనులను లేకనే వైద్య కృత్రియము లే జనులు సామాన్యజనులను వదులైన మార్గములను ఈ పత్రిక బోధించుచున్నది.

రంగా నెం 1-౩ 1-4-0 య. విడివిడివిక 5 0-8-0 య.

డాక్టరు కె. పి. సుబ్బారావు, ఎం. బి.,
(చేతాచరిత్ర) 98 అన్నాపిల్లపేడి మార్గము

ప్రతిదినమును ముఖ్యముగా వుపయోగకరమైనది

వైద్యవిద్య.

దీనియందు మొదట వైద్యబోధనము నిండియున్నది. 144-పుటలుగల పుస్తకము మియుంటివద్ద ఏకచ్ఛబ్దములో పాఠ్యముగా ఉపయోగము లేక మిగిలిన యిప్పించేటట్లువుంటే తిరిగిగొట్టబడు నిధులులేరా? నేడే ఒక పుస్తకమును ప్రాయము. రాజవైద్య నాగాయజీ కేకరచే, 20, చీనాబజార్లోడ్లు, మద్రాసు.

ప్రతాప కస్తూరిమాత్రలు

యిది మంచి కస్తూరిదేర్చి చేయబడినది. మహానక గలదు. అబ్బరము, కామున, జ్వరము, పుష్పహతము, దగ్గు, జలుబు, మొదలగు నాటికి హరించి మంచి బలము నిచ్చును. 200 మా. సీసా 1-౩ రు 0-4-0 (డబ్బెక రు 2-8-0.) ఆయుర్వేదసమాజ్, పొంపూరు, గుంటూరు జిల్లా.

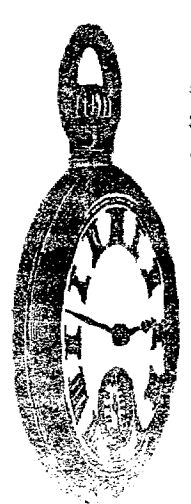


సైరకసు వైక అఫ్ కాడ్డివరుఎక్ స్ట్రాక్టు

లోహముతో నూడినది. పాలి పోయినట్టియో, బలహీను అగునట్టి యు జనులకు యధా బలమొనగ గలదు. ఆరోగ్యమును, ఉత్సాహమును గలిగించును. మందు మొండలలో సయితము తృప్తికరముగ బని చేయగలదు.

నిస్సత్తున, పొండు, శుద్ధ, ధీమతులకు బానిసార్పకల చక్కని యావధము.

అన్ని మందులపావులలో విక్రయించబడును.



DIRECT IMPORTERS.

అనేక వి. పి. కంపెనీలవారు నాచ్చు భరలకు ప్రకటింపబడునూ యా దిగువ వివరించిన కలుగడియారములు మిక్కిలి తక్కువ ధరలకు విక్రయించబడును.

- | | |
|--------------------------|------------|
| 1 సిస్టం రాసోగ్లెస్ | రూ. 1-14-0 |
| 2 బెనూరీయ | 2-4-0 |
| 8 డిటో గ్లెస్ బైస్ | 2-8-0 |
| 4 రైల్వే రెగ్యులేటరు | 2-10-0 |
| 5 మిక్కిలి చిన్న గడియారం | |
| ఫోటోగ్రాఫ్ సహా | 4-8-0 |
| 6 డిటో వెంకిడి | 6-0-0 |

అడ్రెస్:- గౌతా అందుకో
6, కళిక బజారుకోడ్లు, మద్రాసు

మదరాసు అందునదరక మహారాటా రైల్వే కంపెనీ.

(లిమిటెడ్.)

ప్రకటన.

1890-వ సం 2-వ నెంబరు రైలుల్వే ఆక్టు 56-వ నెంబరు సెక్షన్లయొక్క నిబంధనలకా రము 1916-వ సంవత్సరమును చూర్చి నెల 16 తేది మొదలుకొని ఏలము ముగియు దినము వరకు ప్రతిదినము 12 మంటలకు మిస్టర్ మీర్జాబ్బయ్యరాజ్ కారక వారివలన అనేకవిధములైన దానాలేని సామానులు బహిరంగముగా సెంట్రల్ స్టేషన్ వద్ద ఏలము చేయబడును.

ఏలముచేయబడు సరకుల బాప్తా మదరాస్ అందు సదరక మహారాటా రైల్వే జనరల్

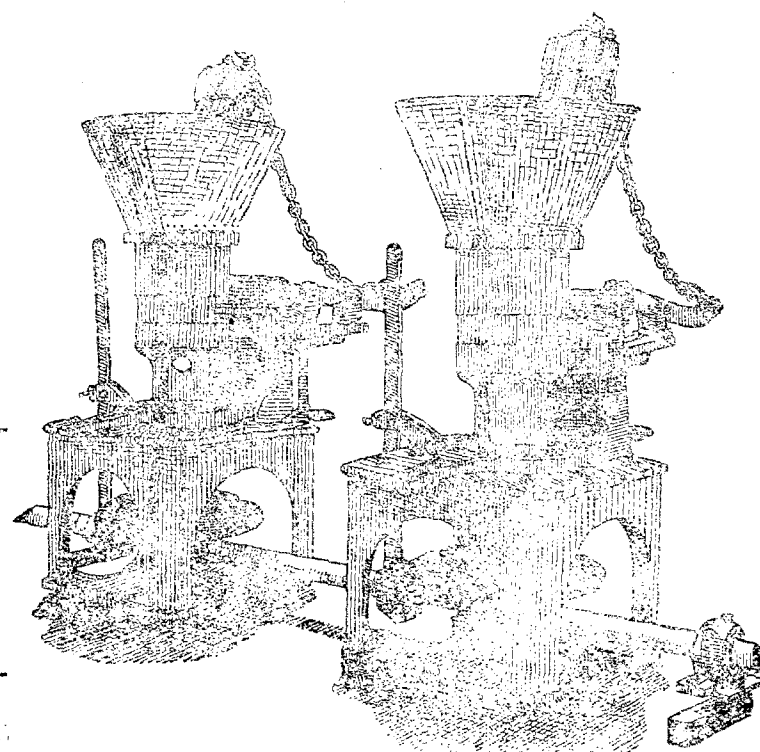
ఓక్సుకంవెనివారి

తిరుగుడు

అన్ని రకముల విత్తనములకు అనువగురీతిని తయారు చేయబడియున్నది.

మిక్కిలి ఉపయోగకరముగా పనిచేయును.

బీహెచ్ ఫౌండరీ లేక



నూనెదీయు

యంత్రములు

శక్తులను, ధరలను, గురించి వ్రాసి తెలిసికొనవచ్చును.

దీనిని నడపుటకు

2½ బి. హెచ్. పి. (B. H. P.) చాలును.

బ్రాడ్వే. మదరాసు.

గ్యాల్లీ మోటారు పాఠశాల

మోటారుబండ్లు చదువుటకును, వాటిని శాగుచుండు గ్యాల్లీ మోటారు పాఠశాలను నిర్మించుటకు మోటారుబండ్లు ఎల్ల వర్షమునకు రేయేభాగములు రేయేపనులుచేయుచో అవి చదివేయవలయును స్వల్పముగానేయూ రేయేయను యామంశముల క్షేణి అభ్యాసపూర్వకముగా శిక్షణకాలలో యూరోపియన్ షిప్ కల్పన చేయవలయును. ఇది తెలుగు మానవులలో నేర్పించి గవర్న మెంటుచారివద్దనుంచి లై సెన్సు యాప్టించి కంపెనీలను, యింజనరు ఫీసు 40 రూపాయలు కట్టవలయును.

లింగ్ క్లాసులు ఏప్రిల్ నెల 1వ తేది నుండి ప్రారంభమగును. క్లాసులో చేరలదిన విద్యార్థులు నూర్సి 81 వ తేది గాని అంతకు ముందుగాని ధరభానులు చేసికోవలయును. పాఠ గూరి విద్యార్థులు కోరినచో నివసించుటకు తా నొకంగవలెను. ఈ క్రింక నుడవారింతువారికి వ్రాసికోవడు.

(41) గ్యాల్లీ లండన్ కో., బ్రాడ్వే, మదరాసు
Galley & Co., 149 Broadway, Madras.

మదరాసు మోటారు ఇంజనీర్స్ క్లబ్

24 జనరల్ పీటర్సురోడ్డు

మాంటురోడ్డు పోస్టు, మదరాసు.

మోటారుబండ్ల యంత్రనిర్మాణమును, నడుపువిధానమును బోధనాధ్యయనముల గలబంధము. ప్రత్యేక గమనిక:— పాఠశాలవిద్యార్థులకు ఉచితముగ వసతి యెల్లభాగములు నుండి పాఠశాలచేయబడును. ప్రతివెలక్షణమున క్లాసు ప్రారంభ భవనము, తియారైన్ వైకాకికి ఫిఫ్తాన్ చేయబడును. స్వల్ప సంఖ్యయే దీనికోవలయును. మే జనరలగారికి వ్రాసికొనవలెను.

ప్రపంచచరిత్ర

మూడవ సంచిక వెలువడినది.

(గంధకర్త:—గా. హరిసర్వోత్తమరావు, ఎం. ఏ.

శైలినులభము. కథలు చదివినట్లు చదువుకొన వచ్చును. బహుప్రాచీనకాలమునుండి లోకములోని అన్ని దేశములలో జరిగిన సంగతు లిందు వ్రాయబడును. చందాకర్త అనుసంచికలకు రు. 2-0-0 అంచెకాలి లేదు. ప్రవేశింపవలయు లేదు.

సిద్ధిమయిన సంచికలు పి. పి. గా పంపుము.

అయితే:— ప్రపంచచరిత్రకార్యాలయము,
(57) 14వ, కాంపిడ్, మదరాసు అని వ్రాయుడు.

(57) 14వ, కాంపిడ్, మదరాసు అని వ్రాయుడు.

(57) 14వ, కాంపిడ్, మదరాసు అని వ్రాయుడు.

(57) 14వ, కాంపిడ్, మదరాసు అని వ్రాయుడు.

(57) 14వ, కాంపిడ్, మదరాసు అని వ్రాయుడు.

(57) 14వ, కాంపిడ్, మదరాసు అని వ్రాయుడు.

(57) 14వ, కాంపిడ్, మదరాసు అని వ్రాయుడు.

(57) 14వ, కాంపిడ్, మదరాసు అని వ్రాయుడు.

(57) 14వ, కాంపిడ్, మదరాసు అని వ్రాయుడు.

(57) 14వ, కాంపిడ్, మదరాసు అని వ్రాయుడు.

(57) 14వ, కాంపిడ్, మదరాసు అని వ్రాయుడు.

(57) 14వ, కాంపిడ్, మదరాసు అని వ్రాయుడు.

(57) 14వ, కాంపిడ్, మదరాసు అని వ్రాయుడు.

(57) 14వ, కాంపిడ్, మదరాసు అని వ్రాయుడు.

(57) 14వ, కాంపిడ్, మదరాసు అని వ్రాయుడు.

(57) 14వ, కాంపిడ్, మదరాసు అని వ్రాయుడు.

(57) 14వ, కాంపిడ్, మదరాసు అని వ్రాయుడు.

(57) 14వ, కాంపిడ్, మదరాసు అని వ్రాయుడు.

(57) 14వ, కాంపిడ్, మదరాసు అని వ్రాయుడు.

(57) 14వ, కాంపిడ్, మదరాసు అని వ్రాయుడు.

(57) 14వ, కాంపిడ్, మదరాసు అని వ్రాయుడు.

(57) 14వ, కాంపిడ్, మదరాసు అని వ్రాయుడు.

(57) 14వ, కాంపిడ్, మదరాసు అని వ్రాయుడు.

(57) 14వ, కాంపిడ్, మదరాసు అని వ్రాయుడు.

(57) 14వ, కాంపిడ్, మదరాసు అని వ్రాయుడు.

(57) 14వ, కాంపిడ్, మదరాసు అని వ్రాయుడు.

(57) 14వ, కాంపిడ్, మదరాసు అని వ్రాయుడు.

(57) 14వ, కాంపిడ్, మదరాసు అని వ్రాయుడు.

(57) 14వ, కాంపిడ్, మదరాసు అని వ్రాయుడు.

(57) 14వ, కాంపిడ్, మదరాసు అని వ్రాయుడు.

(57) 14వ, కాంపిడ్, మదరాసు అని వ్రాయుడు.

(57) 14వ, కాంపిడ్, మదరాసు అని వ్రాయుడు.

(57) 14వ, కాంపిడ్, మదరాసు అని వ్రాయుడు.

(57) 14వ, కాంపిడ్, మదరాసు అని వ్రాయుడు.

(57) 14వ, కాంపిడ్, మదరాసు అని వ్రాయుడు.

శృంగార నైషధము.

ఇయ్యది సంస్కృతమున భట్టహర్షుడను మహాకవి రచించెను. దీనిని తెనుఁగున శృంగారనైషధము గొప్పకవి ఆశేష మనీషి మృదయంగమంబుగా శబ్దంబు ననుసరించియు నిభిప్రాయంబు గుఱించియు భావంబుపలక్షించియు రసంబుపోషించియు నలంకారంబు భూషించియు నాచిత్యంబుపాదించియు ననాచిత్యంబుఁ బరిహరించియు మాతృకానుసారంబున రచించెను. కావ, మూలమునకంటె గవవంతముగా నున్నది. ఇది మిక్కిలి ప్రాధమ్యగుఱచేత సాధారణముగా పండితులకేకాని పాదురులకు గోచరముగట కన్యము. కావున దీనికి చక్కని తేటమాటలతో జీకయు తాత్పర్యమును వ్రాయించి నుండగమైన పటములనుచేర్చి అచ్చుత్తించివారము. ఇయ్యది చిన్న వైఖాన మేలైన కాగితములపై ముద్రితమై చక్కని కాళికోటైందు చేయఁబడియున్నది. దీనికల రూప 8-8-0. పుస్తకము దీనిని ఏకలోమానుముతో కొనువారికి రూప 2-8-0. కియ్యవలెను. తపాలా ఖర్చులు పరిశ్రేయకము.

ఆర్. వేంకటేశ్వరు అన్ డ్ కో,

ఆనందా ముద్రాలయాధికారులు, ముద్రాను.

ఇశాం! ఇండియామహిమ ఇశాం!
ఈ పుస్తకమునందు ఇండియాదేశముయొక్క విస్తీర్ణ విశేషములను అనేక కావ్యములలోనుండి (గ్రహించి) భాగవేదమును గోరి ప్రకటించి యున్నాము. ఇండియాదేశములో జన్మించిన ప్రవీణులయ్యుండు అనర్హముగా జనరవలయును. ఈపుస్తకమునకు వెలలేదు. తపాలాఖర్చులేదు.
వైద్యశాస్త్రి మురళీశంకర్ గోవింద్రి,
ఆరింకపల్లిగూడెం కౌన్సిలరు, 157 బ్రాడ్వే,
96 మాంటురోడ్డు, మదరాసు.

మీ కవనరమైనచో

యంత్రసంబంధమైనట్టిగాని కవిగి పోత పోయినట్టిగాని వసులనుగురించియు, ఉక్కు, ఇనుపవాసములు, వంపులు వంపులుగ పంచబడిన రేకులు కోణములుగా నామిట్టి ఇనుప కమ్ములు ఇంకను వివిధమైన ఇనుప సామానులను గురించిన అన్ని విషయములను గుఱించియు ఈ క్రింది కంపెనీవారోనే సంగతి సందర్భముల సలహా నాలొచ్చినవలసినది. వీరు సామానులను మిక్కిలి తక్కువ వెలల కిచ్చుటలోను కోరినంతనే వానిని సకాలములో సరఫరా చేయుటలోను గొప్ప పేరు మ్రోగినవారు.

విలాసము:—

ది సౌత్ ఇండియా ఇండస్ట్రియల్స్ లిమిటెడ్

తపాలపెట్టె నెం 55కి రు,

మదరాసు.

Amrutanjan

Best Indian Pain Balm.

జల స్వల్పము!

గుణ మధికము!

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము

ప్రతివారము వేలకు వేలు విక్రయము
చక్కని డబ్బితో సహా సీసా 1-కి వెల 0-8-0
తలనొప్పులనూ న్నును, వాయువుబొట్టు బోగొట్టునూ
పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును. పొట్టుబోగొట్టునూ
వనమూలికలచే హిందూ దేశమందు
తయారుచేయబడు మంచిమందు.

దీనిని విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.

నువాసన గలిగి యుండును.

ప్రతిఇంట నుండదగిన చవుకయైన వైద్యసహాయము.

అమృతాంజనము అన్ని విధముల గుణమును గలిగించును.

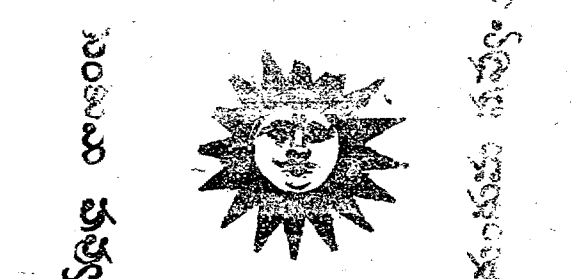
శంకభావ చీటి చూచికొనిన మోసము గలగలదు.

రసభగ్నములు టులము 1-కి రూ 0-10-0

కంకుమ పువ్వు 2-0-0

అమృతాంజనము డిపో, 7, తంబుకెట్టిపేది మదరాసు.

కుంకుమ పువ్వు



గృహమును నిర్మలము నగు జుండునుపువ్వు
మానవ్య దోరకును. కొనునాడు మార్కెట్
కొనునెవరింపుడు. కరస్పాండెన్సు తెలుగుభాష
అంగ్లమున వ్రాయవలయును:—

కుంకుమాయనా అందు కంపెనీ.

(55) 21, మామనాపేట, బొంబాయి

నూతన రోమసంహరి బేగంసాహిసాఫ్

నూతన రోమసంహరి బేగంసాహిసాఫ్

నూతన రోమసంహరి బేగంసాహిసాఫ్

నూతన రోమసంహరి బేగంసాహిసాఫ్

నూతన రోమసంహరి బేగంసాహిసాఫ్

నూతన రోమసంహరి బేగంసాహిసాఫ్

నూతన రోమసంహరి బేగంసాహిసాఫ్

నూతన రోమసంహరి బేగంసాహిసాఫ్

నూతన రోమసంహరి బేగంసాహిసాఫ్

నూతన రోమసంహరి బేగంసాహిసాఫ్

నూతన రోమసంహరి బేగంసాహిసాఫ్

నూతన రోమసంహరి బేగంసాహిసాఫ్

నూతన రోమసంహరి బేగంసాహిసాఫ్

నూతన రోమసంహరి బేగంసాహిసాఫ్

నూతన రోమసంహరి బేగంసాహిసాఫ్

నూతన రోమసంహరి బేగంసాహిసాఫ్

నూతన రోమసంహరి బేగంసాహిసాఫ్

నూతన రోమసంహరి బేగంసాహిసాఫ్

నూతన రోమసంహరి బేగంసాహిసాఫ్

నూతన రోమసంహరి బేగంసాహిసాఫ్

నూతన రోమసంహరి బేగంసాహిసాఫ్

నూతన రోమసంహరి బేగంసాహిసాఫ్

నూతన రోమసంహరి బేగంసాహిసాఫ్

నూతన రోమసంహరి బేగంసాహిసాఫ్

నూతన రోమసంహరి బేగంసాహిసాఫ్

నూతన రోమసంహరి బేగంసాహిసాఫ్

నూతన రోమసంహరి బేగంసాహిసాఫ్

నూతన రోమసంహరి బేగంసాహిసాఫ్

నూతన రోమసంహరి బేగంసాహిసాఫ్

నూతన రోమసంహరి బేగంసాహిసాఫ్

నూతన రోమసంహరి బేగంసాహిసాఫ్

నూతన రోమసంహరి బేగంసాహిసాఫ్

ఫోర్టు టూరింగు మోటారు బండి

5 గురు కూర్పుండుటకు వీలైనది.

పై 5 వ్యాసముననుగుణమునందు ఎల్వ్విక్కుదీపములు, చిగులు, స్ప్రింగ్ మోటారు, వనిముట్లు సహా వెల రు. 2600 లు.

ఈ బండి ముఖ్యముగా కోరవలెను. ఏల

ఈ బండి ముఖ్యముగా కోరవలెను. ఏల

ఈ బండి ముఖ్యముగా కోరవలెను. ఏల

ఈ బండి ముఖ్యముగా కోరవలెను. ఏల

ఈ బండి ముఖ్యముగా కోరవలెను. ఏల

ఈ బండి ముఖ్యముగా కోరవలెను. ఏల

ఈ బండి ముఖ్యముగా కోరవలెను. ఏల

ఈ బండి ముఖ్యముగా కోరవలెను. ఏల

ఈ బండి ముఖ్యముగా కోరవలెను. ఏల

ఈ బండి ముఖ్యముగా కోరవలెను. ఏల

ఈ బండి ముఖ్యముగా కోరవలెను. ఏల

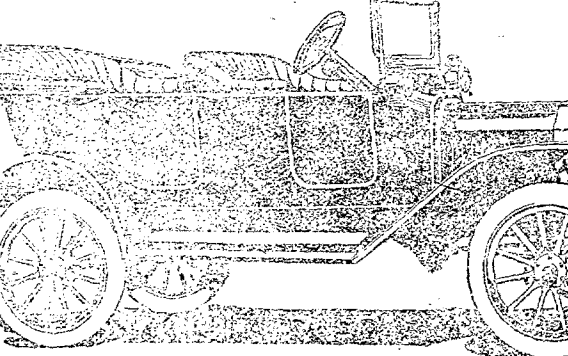
ఈ బండి ముఖ్యముగా కోరవలెను. ఏల

ఈ బండి ముఖ్యముగా కోరవలెను. ఏల

ఈ బండి ముఖ్యముగా కోరవలెను. ఏల

ఈ బండి ముఖ్యముగా కోరవలెను. ఏల

ఈ బండి ముఖ్యముగా కోరవలెను. ఏల



మూలమునకు: ఓక్స్ అందు కంపెనీ, మదరాసు.